

Gmina Tyczyn

Nr 12 (534)
22.12.2013 r. - 26.01.2014 r.

Cena 2,00 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

SZANOWNI PAŃSTWO

Niech nadchodzące Święta Bożego Narodzenia
będą pełne miłości, ciepła, spotkań w gronie rodziny
oraz radości z przyjscia na świat Dzieciątka Jezus.
Niech pod świąteczną choinką znajdzie się spokój,
wzajemne zrozumienie oraz życzliwość, zaś Nowy
2014 Rok niech przyniesie wszelką pomyślność,
pogodę ducha oraz spełnienie marzeń.

Adam Skowroński
Przewodniczący Rady
Miejskiej w Tyczynie

Jan Hermaniuk
Burmistrz Tyczyna

Święto Patronalne Gminy Tyczyn

24 listopada 2013

Inwestycje i remonty drogowe w 2013 r.

I. Borek Stary

1. Przebudowa drogi gminnej Borek Stary – Stawiska.

Przebudowano odcinek drogi o długości ok. 400 mb. Wykonano profilowanie koryta drogi, podbudowę z kruszyw łamanych, położono masę bitumiczną, utwardzono obustronne pobocza, umocniono dno i skarpy rowu odwadniającego, wykonano przebudowę przepustu Ø 60 mm pod drogą. Przebudowano i oczyszczono zjazd do pól i posesji.

Poniesiono nakłady na kwotę 190 275,83 zł

2. Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Rzeszów – Dylągówka nr 878 w Borku Starym.

Opracowano i przekazano do Zarządu Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie projekt techniczny. Przekazano środki finansowe w kwocie 303 228,75 zł jako pomoc dla województwa na budowę chodnika. Dofinansowanie województwa podkarpackiego wynosi 250 000,00 zł. Na powyższą kwotę PZDW jako inwestor ogłosił i przeprowadził przetarg na budowę chodnika – odcinek o długości 450 mb. Pierwszy etap zadania wykonany zostanie do 31 grudnia 2013 r.

3. Remonty bieżące dróg.

W ramach remontów bieżących dróg wykonano:

- zwrot w ciągu drogi Borek Stary – Sklepiska,
- profilowanie koryta drogi, transport ziemi - Borek Stary – Szkoła (boczna),
- utwardzenie drogi łupkiem - Borek Stary – Szkoła (boczna),
- umocnienie dna rowu i skarpy - Borek Stary – Dół,
- wykonano roboty ziemne i profilowanie skarp przy boisku szkolnym,
- wykonano roboty ziemne i profilowanie skarp drogi Borek Stary – Zawodzie (boczna),
- oczyszczenie rowu przydrożnego na odcinku Zawodzie – Szklana Góra – Skotnik,
- umocnienie dna rowu korytkami ściekowymi na długości 112 mb – Zawodzie,
- remont zadaszenia przystankowego.

Poniesiono nakłady na kwotę 31 196,17 zł.

II. Hermanowa

1. Umocniono skarpe płytami „Jumbo” oraz wykonano odwodnienie przy boisku szkolnym. Poniesiono nakłady na kwotę 15 509,08 zł.

2. Remonty bieżące dróg.

W ramach remontów bieżących dróg wykonano:

- zwroty z korytek betonowych – Szkoła (boczna),
- oczyszczono rów przydrożny – Grunwald,
- zbieranie poboczy – Pańskie Pola (boczna),
- utwardzenie drogi łupkiem – Hermanowa Łącznik,
- utwardzenie drogi kłińcem – Grunwald,
- utwardzenie drogi kłińcem, oczyszczenie rowu przydrożnego – Gradkowiec,
- wstawienie znaków drogowych – Hermanowa – Czerwonki,
- remont zadaszenia przystanku,
- zakup korytek ściekowych do wykonania zwrotów – Szkoła – Grunwald,
- zakup kręgów betonowych do wykonania przepustu – Pańskie Pola,

- przebudowę przepustu – Czerwonki,
  - koszenie poboczy Kamieniec – Czerwonki – Gradkowiec,
  - wykonano 3 szt. przepustów oraz utwardzenie drogi kłińcem – Pańskie Pola,
  - przebudowę przepustu Hermanowa Cmentarz – Hermanowa Dół,
- Poniesiono nakłady na kwotę 47 799,68 zł.

III. Kielnarowa

1. Remonty bieżące dróg.

W ramach remontów bieżących dróg wykonano:

- zwroty z korytek betonowych, profilowanie koryta drogi, oczyszczanie rowu przydrożnego, przepust – Obszary Kanada,
  - zwroty z korytek ściekowych, profilowanie koryta drogi Kielnarowa-Kuźnia,
  - profilowanie koryta drogi, przebudowa zwrotów, utwardzenie drogi żwirem – Kielnarowa Dół,
  - wykonanie prac ziemnych, rowów odwadniających, utwardzenie drogi łupkiem i żwirem - odcinek o długości 195 mb Kielnarowa – Matysówka (boczna),
  - zakup i ustawienie znaku STOP – Kielnarowa Łany,
  - utwardzenie drogi kłińcem Kielnarowa Obszary – Wólka,
  - zakupiono korytka ściekowe i beton do umocnienia rowu – Kielnarowa Dół,
  - wykopano pnie drzew oraz wykonano kolektor, wyprofilowano koryto drogi Kielnarowa Obszary – Wólka,
  - równanie koryta drogi po ulewnych deszczach (Kielnarowa Obszary – Wólka, Kielnarowa Wólka, Kielnarowa Dół, Zawodzie – Boczna, Kielnarowa Królka),
  - koszenie poboczy (Kielnarowa – Matysówka, Kielnarowa Obszary, Kielnarowa Zawodzie),
- Poniesiono nakłady na kwotę 49 578,69 zł.

IV. Matysówka

1. Przebudowa drogi Matysówka-Cmentarz odcinek o długości 560 mb.

W ramach przebudowy drogi wykonano profilowanie koryta drogi, podbudowę z kruszyw łamanych, położono masę bitumiczną, utwardzono obustronne pobocza, wykonano 5 mijanek, utwardzono dno i skarpy rowów, przebudowano przepust pod drogą. Zadanie zrealizowano przy udziale środków powodziowych w kwocie 150 000,00 zł.

Poniesiono nakłady na kwotę 236 054,94 zł.

2. Remonty bieżące dróg.

W ramach remontów bieżących dróg:

- zakupiono i wbudowano znaki drogowe przy drodze Matysówka-Cmentarz.

Poniesiono nakłady na kwotę 1 100,00 zł.

V. Tyczyn

1. Przebudowa drogi ul. Zagrody w Tyczynie wraz z budową chodnika w km 0+000 - 1+430 oraz przebudowa drogi Kielnarowa Zawodzie w km 0+000 - 0+300.

W ramach przebudowy drogi wykonano:

- przebudowę dwóch przepustów pod drogą Ø 1000mm, sieć wodociagową, wykonano kolektor ka-

nalizacji deszczowej wraz z kratkami ściekowymi,
- chodnik dla pieszych na długości 950 mb,
- przebudowano i oczyszczono zjazdy do pól i posesji,
- położono masę bitumiczną,
- utwardzono obustronne pobocza,
- oczyszczono rowy odwadniające,
- ułożono korytka ściekowe,
- pomalowano i oznakowano przejścia dla pieszych,
Poniesiono nakłady na kwotę 979 181,71 zł w tym dofinansowanie z Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 456 992,00 zł. Inwestycję wsparły władze Powiatu Rzeszowskiego kwotą 228 496,00 zł.

2. Przebudowa chodnika w ciągu ul. K. Wielkiego i ul. Ogrodowej w Tyczynie, odcinek o długości 302 mb + 180 mb.

W ramach przebudowy chodnika wykonano:
- rozbiórkę starego chodnika z płytek betonowych,
- osadzono nowe krawężniki,
- wykonano podbudowę pod chodnik,
- ułożono kostkę brukową,
- uzupełniono nawierzchnię drogi masą bitumiczną.
Poniesiono nakłady na kwotę 120 441,91 zł, w tym dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 76 800,00 zł.

3. Remont schodów oraz poszerzenie parkingu obok budynku Urzędu Miejskiego.

W ramach remontu schodów wykonano:
- rozbiórkę obrzeży i płytek chodnikowych,
- ustawiono nowe obrzeża,
- ułożono kostkę brukową.
Poniesiono nakłady na kwotę 7 340,44 zł.

4. Remont ogrodzenia przy Szkole Podstawowej w Tyczynie:

- wykonano remont ogrodzenia w ciągu ul. K. Wielkiego na długości 151 mb.
- przebudowano wjazd oraz wejście do Ogródka Jordanowskiego,
- przebudowano wejście do szkoły,
Poniesiono nakłady na kwotę 28 742,07 zł

5. Remonty bieżące dróg.

W ramach remontów bieżących dróg wykonano:
- profilowanie nawierzchni pod parking przy ul. Mickiewicza,
- przełożono płyty drogowe – osuwisko ul. Kręta,
- wykonano roboty ziemne, profilowanie koryta drogi, wycinka drzew, wykonanie przepustu, wałowanie łupka, przewożenie gruzu przy ul. Potoki Boczna,
- remont dwóch prześleń ogrodzenia parku w Tyczynie,
- wykonano prace ziemne, utwardzanie drogi kłębem i żwirem, przebudowę przepustu ul. Mokra Strona,
- wymiana znaków drogowych ul. Wyzwolenia,
- zamontowanie lustra ul. Pułanek,
- zamontowanie znaku ul. Grunwaldzka,
- zakup kłębca ul. Cicha,
- koszenie poboczy ul. Mokra Strona, Wyzwolenia, Kamieniec,
Poniesiono nakłady na kwotę 65 781,43 zł.

VI. Remonty częściowe nawierzchni dróg asfaltowych

Wykonano remonty nawierzchni dróg masą asfaltową na terenie gminy Tyczyn za kwotę 112 135,94 zł.

VII. Zimowe utrzymanie dróg.

Zimowym utrzymaniem dróg na terenie gminy Tyczyn objętych jest 89 267 mb dróg, w tym:

- Borek Stary – 18 137 mb,
- Hermanowa – 21 043 mb,
- Kielnarowa – 18 955 mb,
- Matysówka – 6 259 mb,
- Tyczyn – 24 873 mb.

Poniesiono nakłady na kwotę 255 361,27 zł.

VIII. Budowa oświetlenia ul. Mickiewicza w Tyczynie.

Opracowano projekt techniczny i uzyskano pozwolenie na budowę, ogłoszono przetarg nieograniczony na budowę oświetlenia ul. Mickiewicza na odcinku od skrzyżowania z ul. Leśną do stacji trafo - ul. Lasek. Termin zakończenia prac 28.02.2014 r.

ALEKSANDER DAWIDZIAK

Inwestycje wodociągowo-kanalizacyjne w 2013 r.

1. Wodociąg Hermanowa – Czerwonki.

Opracowano dokumentację projektową wodociągu i wykonano sieć wodociągową z rur PE Ø 63 do 110 mm długości 911 mb oraz PE Ø 40 mm długości 50 mb za kwotę 48 125,00 zł.

Zawarto umowę na budowę pozostałej części wodociągu z przyłączami domowymi. Zakres robót obejmuje budowę wodociągu PE Ø 50 do 90 mm długości 1981 mb oraz przyłączy do budynków długości 497 mb za kwotę 140 545,46 zł. Zakończenie budowy przewidziane jest na maj 2014 r. Realizacja inwestycji umożliwi podanie wody pitnej mieszkańcom przysiółka Hermanowa Czerwonki, którzy od długiego czasu cierpią na brak wody z własnych ujęć.

2. Wodociąg Matysówka.

Wykonano sieć wodociągową (przyłącza) z rur PE Ø 40 do 50 mm długości 641 mb. Poniesiono nakłady w kwocie 42 195,47 zł.

3. Kanalizacja sanitarna Kielnarowa – Borek Stary.

Na terenie miejscowości Kielnarowa i Borek Stary wykonano kanalizację PCV Ø 200 – 160 mm o długości 1512 mb oraz przyłącza PCV Ø 160 mm o długości 368 mb oraz jedną przydomową przepompownię ścieków. Poniesiono nakłady w kwocie 87 783,00 zł.

Rozstrzygnięto przetarg nieograniczony na budowę kanalizacji sanitarnej do kolejnej grupy mieszkańców. Realizacja zadania przewidziana jest do końca maja 2014 r. i obejmuje budowę kanalizacji z rur PCV Ø 160 – 200 mm długości 348 mb.

4. Kanalizacja sanitarna Tyczyn ul. Polna.

Zakończono budowę sieci kanalizacji sanitarnej z rur PCV Ø 200 mm długości 181 mb za kwotę 21 425,92 zł. Realizacja zadania była możliwa dzięki udziałowi zainteresowanych mieszkańców z rejonu ul. Polnej, którzy wnieśli darowiznę w wysokości 50% wartości inwestycji.

5. Kanalizacja sanitarna Tyczyn ul. Mickiewicza – Lasek

Przygotowując teren pod budowę przepompowni ścieków, dokonano podziału działki nr 2343/4 i wykupiono od Pana Edwarda Krula część działki za kwotę 5 500 zł.

*Dlaczego jest święto Bożego Narodzenia?
Dlaczego wpatrujemy się w gwiazdę
na niebie?
Dlaczego śpiewamy kolędy?*

*Dlatego, żeby się nauczyć miłości do Pana Jezusa.
Dlatego, żeby podawać sobie ręce.
Dlatego, żeby uśmiechać się do siebie.
Dlatego, żeby sobie przebaczać.*

(ks. Jan Twardowski)

Dlaczego jest święto
Bożego Narodzenia?

*Przed nami Święta
Bożego Narodzenia.
Z tej okazji wszyst-
kim Czytelnikom „Gło-
su Tyczyna” oraz na-
szym Współpracow-
nikom składamy ser-
deczne życzenia, aby
w tym szczególnym
czasie nie zabrakło
Państwu miłości, ro-
dzinnego ciepła, aby
atmosfera tych Świąt
przepłynęła wszystkich
radością i nadzieją na
Nowy 2014 Rok.*

Redakcja GT

*Życzenia zdrowych i pogodnych Świąt Bożego
Narodzenia, wszelkiej pomyślności w Nowym
Roku, a także wielu miłych chwil spędzonych
w gronie rodziny wszystkim Mieszkańcom*

składają

Sołtys z Radą Sołecką z Hermanowej

*Z okazji nadchodzących Świąt Narodzenia
Bożej Dzieciny życzenia zdrowia, pomyśl-
ności, radości ze spotkań w rodzinnym gro-
nie oraz spełnienia marzeń w nadchodzącym
Nowym Roku*

składają

Sołtys i Rada Sołecka z Matysówki

*Najserdeczniejsze życzenia z okazji Świąt
Bożego Narodzenia i Nowego Roku, aby
przyjście na świat Chrystusa przynio-
sło ze sobą radość, pokój, nadzieję i miłość*

składają

**Sołtys oraz Rada Sołecka
z Borku Starego**

*Najserdeczniejsze życzenia z okazji
Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku
dużo zdrowia, nadziei, miłości
i błogosławieństwa od Bożej Dzieciny
Mieszkańcom Tyczyna
składa:*

**Przewodniczący z Zarządem Osiedla
w Tyczynie**

W ŻŁOBIE

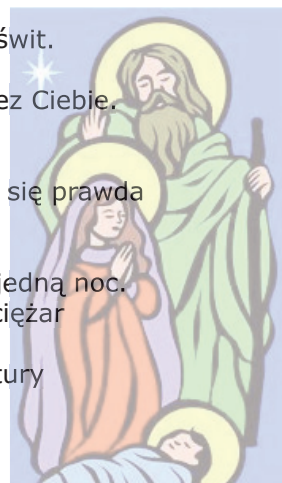
Dziecina która jest niema,
nie odpowiada na żadne wołanie.
Rankiem oznajmia
że świat ciągle istnieje.

Kręci się uporządkowany
wysłuchuje się w głos.
Aby się zbudzić
W ten jeszcze jeden świt.

Świat rodzi się bez Ciebie.
Gazety piszą Cię
z małej litery.
By mogła począć się prawda
-WIARY-

Przespać tą jeszcze jedną noc.
Wiedzieć, że żaden ciężar
nie jest zbyt wielki.
Dysonans naszej natury
co ustala głos.

Andrzej Kalita

Prawdziwie rodzinnych, spokojnych
spotkań przy betlejemskim żłóbku.
Aby Wasze życzenia spełniły się
w nadchodzącym roku 2014
Wszystkim mieszkańcom
Sołectwa Kielnarowa

składa **Sołtys Andrzej Kalita
i Rada Sołecka
z Kielnarowej**

Inwestycje i remonty kubaturowe w 2013 r.

1. Przebudowa i rozbudowa Zespołu Sportowo-Rehabilitacyjnego wraz z zespołem szatniowo-sanitarnym przy Szkole Podstawowej w Tyczynie

Termin realizacji prac od 01-10-2012 r. do 16-07-2014 r. Koszt robót wykonanych w 2013 wynosi 826 472,57 zł. Zadanie zostało dofinansowane ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w kwocie 480.000,00 zł.

Przedmiotem inwestycji jest rozbudowa Szkoły Podstawowej w Tyczynie o salę gimnastyczną wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną obejmującą:

- dobudowę nowego budynku mieszczącego salę gimnastyczną wraz z zapleczem socjalno-szatniowym od strony południowej do istniejącego parterowego budynku szkolnego (obecnie sali gimnastycznej) i połączonej funkcjonalnie z budynkami szkolnymi,

- przebudowę i remont części istniejącego budynku:

- wykonanie korytarza do nowoprojektowanej sali gimnastycznej;

- przebudowa zaplecza szatniowo-sanitarnego (wydzielenie 2-ch szatni w połączeniu z WC, prysznicem i umywalnią);

- wydzielenie łazienki dla osób niepełnosprawnych
- wzmocnienie i ocieplenie dachu nad dotychczasową salą gimnastyczną;

- przeznaczenie dotychczasowej sali gimnastycznej na salę rehabilitacji ruchowej),

- przebudowę infrastruktury towarzyszącej: wjazdu, drogi wewnętrznej, kanalizacji wewnętrznej i przełożenie kabla energetycznego.

2. Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku domu ludowego oraz dobudowa garażu dla OSP w Hermanowej.

Obecnie wykonuje się stan surowy zamknięty części ww. zadania, tj. dobudowę garażu dla OSP w Hermanowej (pow. zabudowy 103,44 m², 2 kondygnacje). Wartość całego zadania - 249.727,47 zł. Koszt robót wykonanych w 2013 r.: 50 430,00zł. Przewidywany termin zakończenia: maj 2014 r.

3. Remont – modernizacja boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Kielnarowej.

Termin realizacji prac: od 23.10.2013 r. do 30.05.2014 r.

Koszt inwestycji: 298 901,93 zł. Koszt robót wykonanych w 2013: 100 000,00 zł. Zadanie zostało dofinansowane przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w kwocie 149 450,96 zł.

Zakres prac obejmuje wykonanie boiska i skoczni o nawierzchni z kostki poliuretanowej (boisko wielofunkcyjne o wymiarach 24x39 m; skocznia do skoku w dal z rozbiegiem o wymiarach 1,5x28 m z nawierzchni z kostki gumowej i zeskokiem o wymiarach 3x7 m). Boisko wyposażone zostanie w sprzęt sportowy oraz piłkochwyty wysokości 8 m, zlokalizowane po każdej stronie projektowanego boiska w odległości 1,5 m od płyty boiska.

4. Remont pomieszczeń mieszkalnych w budynku „Domu Nauczyciela” w Kielnarowej.

W ramach zadania wyremontowano 3 mieszkania socjalne. Koszt wykonania – 64 698,33 zł.

5. Zagospodarowanie otoczenia boiska przy SP w Borku Starym.

Prace wykonane zostały przy udziale członków LKS START w Borku Starym. Wartość wykonanych robót - 50 169,46 zł.

6. Dostawa i montaż urządzeń zabawowych przy Szkole Podstawowej w Hermanowej.

Zakres prac obejmował dostawę i montaż urządzeń zabawowych. Koszt wykonania – 28 040,80 zł.

W ramach tej kwoty wbudowane zostały następujące urządzenia zabawowe: huśtawka wahadłowa podwójna, karuzela talerzowa z siedziskami, most liny, piaskownica z pokrowcem, zestaw zręcznościowy, sprężynowiec jednoosobowy, 2 ławki z oparciem, kosz na śmieci, tablica regulaminowa.

7. Szkoła Podstawowa w Hermanowej.

Wdrożenie bezinwazyjnego systemu osuszania Aquapol w starej części budynku. Metoda polega na zablokowaniu procesu podciągania kapilarnego przez zastosowanie urządzenia, które przetwarza pole magnetyczne Ziemi i w rezultacie wywołuje ruch wody w dół do gruntu. System wdrożono w miesiącu czerwcu. Koszt wdrożenia wraz z badaniami przez okres 3 lat wynosi – 34.993,50 zł. Gwarancja 20 lat.

8. Zabytkowy budynek dawnego magistratu - Tyczyn ul. Rynek 24.

Wdrożenie bezinwazyjnego systemu osuszania Aquapol. System wdrożono w miesiącu czerwcu. Koszt wdrożenia wraz z badaniami przez okres 3 lat wynosi – 24.403,20 zł. Gwarancja 20 lat.

9. Remont kominów w budynku mieszkalnym w Tyczynie ul. Rynek 3.

Prace polegały na wykonaniu kominów wentylacyjnych (12 szt.) z wyprowadzeniem ponad dach oraz podwyższeniu istniejących kominów dymowych. Koszt – 25 320,80 zł.

10. Usunięcie szkód powstałych podczas nawałnicy na budynku Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie.

Koszt – 23 773,02 zł. Środki w całości z odszkodowania.

11. Remont schodów terenowych przy Szkole Podstawowej w Tyczynie.

Prace polegały na wykonaniu podkładu pod istniejącą okładzinę z płyt granitowych oraz przełożenie chodnika z kostki betonowej przy schodach. Koszt wykonania – 15 910,79 zł.

12. Remont boisk ORLIK przy SP w Tyczynie.

Remont obejmował podklejenie sztucznej trawy, dosypanie granulatu i czesanie boiska do piłki nożnej oraz zmycie nawierzchni poliuretanowej boiska wielofunkcyjnego. Koszt – 3 300 zł.

13. Remont kominów nad dachem budynku, remont pokrycia dachu Urzędu Miejskiego w Tyczynie, ogrodzenie agregatu prądotwórczego.

Koszt – 10 282,34 zł (kominy); 17 867,80 zł (pokrycie dachu) i 2 668,24 zł (ogrodzenie).

14. Wykonanie przyłącza wody i przyłącza kanalizacji sanitarnej do budynku toalety na stadionie w Tyczynie.

Wykonano przyłącze kanalizacji sanitarnej PVC Ø 160 dług. 16 m oraz przyłącze wody – PE Ø 90 – 144 m oraz PE Ø 40 – 10 m. Koszt wykonania – 17.700 zł.

15. Utwardzenie placu z kostki betonowej przy toalecie na stadionie w Tyczynie (75 m² kostki i 71 mb obrzeża). Koszt - 7 073,85 zł.

16. Wymiana lamp oświetleniowych w pomieszczeniach biurowych Urzędu miejskiego w Tyczynie.

Zgodnie z zaleceniami Państwowej Inspekcji Pracy wymieniono 65 szt. lamp oświetleniowych. Koszt całkowity – 9.455 zł.

17. Remont Świetlicy OSP w Tyczynie.

Zakres prac: strop podwieszony, remont instalacji sanitarnych i elektrycznych, malowanie. Prace wykonał członek OSP Tyczyn.

Koszt materiałów - 4.996,70 zł.

18. Prace remontowe w budynku EKO-STRUGU – przygotowanie pomieszczeń socjalnych dla pracowników gospodarczych.

Zakres prac obejmował wykonanie instalacji wod.-kan. i elektrycznej oraz wykonanie sanitariatów w szatni dla pracowników gospodarczych. Nakłady finansowe 2 609,94 zł.

19. Renowacja Pomnika Powstańców Styczniowych w Borku Starym.

Koszt wykonania – 3 663,21 zł.

20. Projekt przyłącza elektrycznego do budynku zaplecza socjalnego przy boisku w Hermanowej.

Koszt z mapą do celów projektowych wynosi – 1 884 zł. Gmina podpisała umowę z PGE ZE Rzeszów i złożyła komplet dokumentów na wykonanie ww. przyłącza elektrycznego.

21. Usuwanie awarii i drobne naprawy w Tyczynie – koszt 6 221,13 zł.

Środki w całości z odszkodowania.

Informacje EKO-STRUG-u

BIURO OBSŁUGI KLIENTA:

udziela informacji, przyjmuje wnioski o wydanie warunków technicznych, kieruje do właściwych komórek organizacyjnych.

Biuro jest czynne: poniedziałek - piątek w godz. 7.30-15.30, tel. 17 22 19 312, 17 22 19 360, fax wew. 25. Telefon awaryjny: **kom. 608 439 955.**

DZIAŁ TECHNICZNY:

- wydaje warunki techniczne przyłączenia do sieci wod-kan., montażu wodomierza dla ustalenia ilości wody bezpowrotnie zużytej,
- uzgadnia dokumentację projektową w zakresie sieci i przyłączy wod-kan. oraz lokalizacji wodomierzy,
- opiniuje rozwiązania kolizji, zbliżeń, nietypowych rozwiązań technicznych.

WODA BEZPOWROTNIE ZUŻYTA

Na terenie działania PGK "Eko-Strug" Sp. o.o. istnieje możliwość zamontowania dodatkowego wodomierza ustalającego ilość wody bezpowrotnie zużytej.

Uwzględnienie ilości bezpowrotnie zużytej wody jest możliwe w następujących przypadkach: wykorzystania wody dla celów ogrodniczych, produkcyjnych, technologicznych, uprawy roślin (np. szklarnie) bez wytwarzania ścieków.

ODCZYT WODOMIERZA

Wodomierze głównie odczytywane są przez pracowników Spółki co 2 miesiące, według ustalonych, powtarzalnych tras. Odczyty wykonywane są w dni robocze. Każdy pracownik na życzenie Klienta winien okazać legitymację służbową ze zdjęciem oraz upoważnienie podpisane przez Prezesa Spółki. Jeżeli pracownik nie zastanie Klienta w domu, zostawia powiadomienie. Prosimy wówczas o podanie nam telefonicznie aktualnego odczytu wskazań wodomierza.

BARBARA POPOWICZ

Odpady komunalne

Zgodnie z Uchwałą Nr XXXIV/275/13 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 29 maja 2013 r. opłaty za zagospodarowanie odpadów uiszczamy raz na kwartał w terminie do 15 dnia pierwszego miesiąca kwartału, począwszy od 1 lipca 2013 r.:

I kwartał do 15 stycznia,

II kwartał do 15 kwietnia,

III kwartał do 15 lipca,

IV kwartał do 15 października.

Możemy to również zrobić z góry półrocznie lub zapłacić za cały rok. Opłatę uiszczamy w kasie urzędu pok. 38 lub na rachunek bankowy Gminy Tyczyn ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn Nr konta: 88 8642 1126 2012 1127 8856 0002.

WAŻNE: w tytule wpłaty należy wpisać okres którego dotyczy opłata oraz imię i nazwisko osoby zobowiązanej do uiszczenia opłaty tj. składającej deklarację.

Przykład: „Opłata za zagospodarowanie odpadów za III kwartał 2013 r. Jan Kowalski Tyczyn, ul. Wrzosowa 1”

Opłatę za zagospodarowanie odpadów należy uiszczać samoistnie, bez uprzedniego wezwania do zapłaty ze strony Gminy. W przypadku niewywiązania się z obowiązku uiszczenia opłaty, zgodnie z ustawą Ordynacja podatkowa, do Podatnika wysyłane jest Upomnienie, w którym Podatnik wzywany jest do uiszczenia opłaty w terminie 7 dni i dodatkowo obciążany kosztami upomnienia w wysokości 8,80 zł. W przypadku dalszego nieuregulowania należności prowadzone jest postępowanie egzekucyjne.

Telefonicznie pod numerem: (17) 22 19 312, 22 19 360, na e-mail: biuro@ekostrug.pl, ekostrug@interia.pl lub osobiście w siedzibie firmy: Tyczyn ul. Kościuszki 6.

Wszystkim swoim
Klientom i Partnerom
życzymy, aby czas **Świąt Bożego Narodzenia** był okazją do odpoczynku i zadumy w rodzinnym gronie, a także wypełniał Wasze serca nadzieją i dodawał sił,
a Nowy 2014 Rok był szczęśliwy w osobiste doznania, spełniał zamierzenia i dążenia zawodowe oraz by przyniósł wiele satysfakcji z własnych dokonań.

W imieniu pracowników
i własnym

Zbigniew Moździen

Prezes Zarządu Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej „Eko-Strug” Sp. z o.o. w Tyczynie

Rada Miejska uchwaliła...

19 listopada września br. odbyła się kolejna sesja Rady Miejskiej w Tyczynie.

Radni podjęli uchwały w sprawach:

- ustalenia opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola i punkty przedszkolne prowadzone przez Gminę Tyczyn. W związku ze zmianą art. 14 ustawy o systemie oświaty od 1 września 2013 r. wysokość opłaty wnoszonej przez rodziców za każdą godzinę pobytu dziecka w przedszkolu nie może przekraczać jednej złotówki;
- udzielenia dotacji dla Przedszkola Publicznego prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr św. Dominika w Tyczynie. Dotacja dotyczy przekazania środków finansowych otrzymanych z budżetu państwa;
- przyjęcia rocznego Programu współpracy gminy Tyczyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2014 r.;
- zmiany uchwały Nr V/40/11 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 1/2011 terenu położonego w miejscowości Matysówka, gmina Tyczyn;
- zmiany uchwały Nr XXXII/265/13 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 1/2013 terenu położonego w miejscowości Matysówka, gmina Tyczyn;
- obniżenia średniej ceny skupu żyta dla celów podatku rolnego. Według komunikatu GUS z 18 października 2013 r. średnia cena skupu żyta za okres 11 kwartałów wyniosła 69,28 zł za 1 q. Rada Gminy jest uprawniona do obniżenia ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa obliczenia podatku rolnego na obszarze gminy. Zgodnie z tym uprawnieniem Rada obniżyła cenę 1 q żyta z 69,28 zł za 1 q do 55,00 zł za 1 q;
- określania wysokości stawek podatku od nieruchomości. Na rok 2014 wzrost stawek podatku od nieruchomości w celu ich urealnienia, wzrośnie o stawkę inflacji tj. o 2,4%, z wyjątkiem pozycji od gruntów pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego w wysokości 0,25 zł od 1 m² powierzchni pozostanie na poziomie roku 2013;
- zatwierdzenia taryf na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, przedstawionych przez PGK „Eko-Strug” Sp. z o.o. w Tyczynie, obowiązujących na terenie Gminy Tyczyn na rok 2014. Cena wody i opłaty abonamentowe na 2014 pozostają na poziomie roku 2013. Cena wody na terenie Matysówki wynosić będzie 4,89 zł, ponieważ jest kupowana przez „Eko-Strug” w Tyczynie od MPWiK w Rzeszowie. Natomiast wzrasta cena opłaty za odprowadzanie ścieków o 0,32 zł brutto i wynosić będzie 6,55 zł;
- zatwierdzenia taryf na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, przedstawionych przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rzeszowie, obowiązujących na terenie Gminy Tyczyn na rok 2014;
- stawki dopłat do 1 m³ ścieków. Dotacja do 1 m³ ścieków w 2014 r. wynosić będzie 1,81 zł brutto. Wzrost dotacji rekompensuje podwyżkę za odprowadzanie ścieków;
- zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2013 r.
- zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tyczyn.

- udzielenia pomocy rzeczowej Województwu Podkarpackiemu na realizację zadania publicznego. W związku ze zmniejszeniem dotacji z Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie uległ zmianie zakres robót przy budowie chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Rzeszów-Dyłałówka. W związku z tym zostały opracowane nowe przedmiary robót oraz kosztorysy inwestorskie;
- udzielenia pomocy rzeczowej Województwu Podkarpackiemu na realizację zadania publicznego. W związku z poszerzeniem drogi wojewódzkiej Rzeszów-Dyłałówka w Tyczynie na odcinku od mostu na rzece Strug do skrzyżowania z ul. Wyzwolenia opracowano mapy łącznie z podziałem działek zajętych na poszerzenie powyższej drogi. Mapy zostały przekazane Podkarpackiemu Zarządowi Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie celu uregulowania stanu prawnego drogi;
- przyjęcia zmian Statutu Związku Międzygminnego „Wisłok”. Ze względu na brak zatwierdzenia przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji ostatniej zmiany Statutu Związku Międzygminnego „Wisłok” (z roku 2012) Rada podjęła uchwałę zmieniającą załącznik Nr 1 do Statutu Związku Międzygminnego „Wisłok” zawierający wykaz gmin wchodzących w skład Związku oraz liczbę przedstawicieli tych gmin w Zgromadzeniu Związku;
- wystąpienia Gminy Tyczyn ze Związku Międzygminnego „WISŁOK”. W związku z wyczerpaniem się formuły działania Związku Międzygminnego „Wisłok”, zasadne jest podjęcie działań zmierzających do wystąpienia Gminy Tyczyn ze Związku;
- wyrażenia woli współpracy pomiędzy Gminą Tyczyn, a pozostałymi gminami tworzącymi Rzeszowski Obszar Funkcjonalny przy realizacji zadań przewidzianych dla Związku ZIT.

Uchwała Nr XL/316/13 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 19 listopada 2013 r.

w sprawie zatwierdzenia taryf na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, przedstawionych przez PGK „Eko-Strug” Sp. z o.o. w Tyczynie, obowiązujących na terenie Gminy Tyczyn na rok 2014.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz.594) oraz art.24 ust.1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz.858 z późn. zm.)

Rada Miejska w Tyczynie uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Zatwierdza się taryfy na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na rok 2014, przedstawione przez PGK „Eko-Strug” Sp. z o.o. w Tyczynie w wysokości:

1) Wysokość cen i stawek opłat za dostarczoną wodę dla mieszkańców: Borku Starego, Hermanowej, Kielnarowej i Tyczyna:

	Cena netto	z VAT 8%
Cena za 1 m ³ dostarczonej wody	3,39 zł	3,66 zł
Stawka opłaty abonamentowej	5,28 zł	5,70 zł/od
		biorec/miesiąc

2) Wysokość cen i stawek opłat za dostarczoną wodę dla mieszkańców Matysówki:

	Cena netto	z VAT 8%
Cena za 1 m ³ dostarczonej wody	4,53 zł	4,89 zł

Stawka opłaty abonamentowej 5,28 zł 5,70 zł/od
biorcę/miesiąc

3) Wysokość cen i stawek opłat za odprowadzanie ścieków dla mieszkańców gminy Tyczyn

Cena netto z VAT 8%

Cena za 1 m³ odprowadzonych ścieków 6,06 zł 6,55 zł

Stawka opłaty abonamentowej 7,57 zł 8,18 zł/od
biorcę/miesiąc

2. Taryfy na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków obowiązują od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

§ 2. Taryfy podlegają ogłoszeniu w trybie określonym w art.24 ust.7 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz.858 z późn. zm.).

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Tyczyna.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2014 r.

**Uchwała Nr XL/317/13
Rady Miejskiej w Tyczynie
z dnia 19 listopada 2013 r.**

w sprawie zatwierdzenia taryf na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, przedstawionych przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rzeszowie, obowiązujących na terenie Gminy Tyczyn na rok 2014.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz.594) oraz art.24 ust.1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz.858 z późn. zm.)

Rada Miejska w Tyczynie uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Zatwierdza się taryfy na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na rok 2014, przedstawione przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rzeszowie dla miejscowości Matysówka:

1) Wysokość cen i stawek opłat za dostarczoną wodę:

Cena netto z VAT 8%

Cena za 1 m³ dostarczonej wody 3,94 zł 4,26 zł

Stawka opłaty abonamentowej 3,39 zł 3,66 zł/od
biorcę/miesiąc

2) Wysokość cen i stawek opłat za odprowadzanie ścieków:

Cena netto z VAT 8%

Cena za 1 m³ odprowadzonych ścieków 3,18 zł 3,43 zł

Stawka opłaty abonamentowej 3,44 zł 3,72 zł/od
biorcę/miesiąc

2. Taryfy na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków obowiązują od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

§ 2. Taryfy podlegają ogłoszeniu w trybie określonym w art.24 ust.7 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006 r. Nr 123 poz.858 z późn. zm.).

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Tyczyna.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2014 r.

Zespół Śpiewaczy „**Matysowianie**”
realizował projekt

pt. „**Tam, gdzie taniec i śpiew
lokalna społeczność integruje się**”

dofinansowany

z programu „Działaj Lokalnie 8” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

Finał projektu odbył się 15.12.2013 r.

w Domu Ludowym w Matysówce

Na program złożył się występ Zespołu Śpiewaczego „Matysowianie”, wystawa szyszek weselnych oraz degustacja jada regionalnego.

**Działaj
lokalnie**

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

**AKADEMIA ROZWOJU
FILANTROPII W POLSCE**

GENERATOR

INSPIRACJI

Radnemu

Tomaszowi CHLEBKOWI

wyrazy współczucia z powodu śmierci

TATY

składają:

**Burmistrz, Przewodniczący Rady
Miejskiej, Radni oraz Pracownicy
Urzędu Miejskiego w Tyczynie**

Pani

Teresie BOBER

wyrazy szczerzego żalu i współczucia
z powodu śmierci

TATY

składają

Radni Rady Miejskiej w Tyczynie

Pani

Teresie BOBER

Wyrazy szczerzego współczucia
z powodu śmierci

TATY

składają:

**Burmistrz, Koleżanki i Koledzy
z Urzędu Miejskiego w Tyczynie**

Strategia Odnowy Wsi Borek Stary

podkarpackie

Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2011-2016 to program, który ma integrować i aktywizować społeczność wiejską, a także wspierać modernizację przestrzeni wiejskiej. W roku 2012 w Programie uczestniczyła Hermanowa, w bieżącym roku sołectwo Borek Stary.

W marcu br. Rada Miejska w Tyczynie przyjęła uchwałę o przystąpieniu sołectwa Borek Stary do Programu. Następnie zawiązała się Sołecka Grupa Odnowy Wsi Borek Stary, która została przyjęta uchwałą Zebrania Wiejskiego. W czerwcu grupa ta uczestniczyła w warsztatach, które odbywały się w Tyczynie w celu wypracowania „Sołeckiej Strategii Odnowy Wsi Borek Stary”, czyli podstawowego dokumentu w planowaniu odnowy wsi. W dokumencie zostały zapisane zadania, które z punktu widzenia mieszkańców wsi okazały się najbardziej pilne do realizacji. Zadania te, to niewielkie projekty, które opierają się na wyzwalaniu wspólnotowego działania. W lipcu Sołecka Grupa Odnowy złożyła opracowany wniosek do Urzędu Marszałkowskiego o dofinansowanie zadania pn. „Zakup oraz montaż elementów małej architektury w miejscowości Borek Stary”. Łączna wartość projektu to kwota 19.999,91 zł, z czego 50% stanowią środki własne (5 tys. zł to środki Rady Sołeckiej i 5 tys. to kwota pochodząca z budżetu gminy). Zadanie realizowane było w okresie od 18 września do 31 października 2013 roku. W ramach realizacji zadania zakupiono oraz zamontowano elementy małej architektury: ławki parkowe, kosze na śmieci, tablice ogłoszeniowe, stojaki na rowery i znaki informacyjne do oznaczenia numeracji domów. W ramach wkładu własnego członkowie Grupy zobowiązani byli przepracować społecznie minimum 25 godzin na rzecz zadania, dlatego zakupione elementy małej architektury tj. ławki parkowe, kosze na śmieci, tablice ogłoszeniowe, stojaki na rowery zamontowane zostały w czynnie społecznym przez Sołecką Grupę Odnowy Wsi na terenie

sołectwa: przy placach zabaw, przystankach autobusowych, Szkole Podstawowej, Domu Ludowym. Do Grupy należeli: **Stanisław Wojturski** – Lider, **Barbara Trzyna**, **Bogusław Filip**, **Andrzej Trojanowski**, **Andrzej Pietras**, **Tadeusz Ruszel**, **Bolesław Patrzyk**, **Adrian Lampart**, **Adam Borowiec**, **Tomasz Patrzyk** oraz **Jerzy Biega**.

Znaki kierunkowe zamontowane zostały na terenie całego sołectwa przez firmę TABLITEK PRO z Rzeszowa. Realizacja zadania wpłynęła na poprawę wizerunku i estetyki wsi, natomiast społeczne zaangażowanie mieszkańców przyczyniło się do większej ich integracji.

Członkowie Grupy Odnowy Wsi składają serdeczne podziękowania dr **Janowi Hermaniukowi** – Burmistrzowi Tyczyna za pomoc w realizacji zadania.

Zdjęcia z archiwum UM w Tyczynie

Boże Narodzenie

Choinka
świeczki
potraw okrasa
a wnętrze nasze
czy czyste
sprzątnięte
by godnie przyjąć
Dzieciątka – Pana
a drugi człowiek
kim dla mnie jest
czy widzę w Nim
obraz Boga
jeśli rozumiesz
owo przesłanie
już gościsz Stwórcę
w swych progach

Pełnych ciepła i serdeczności **Świąt Bożego Narodzenia** oraz wszelkich łask od Bożej Dziecinny w nadchodzącym **Nowym Roku** Czytelnikom „Głosu Tyczyna” życzy **Anna Kocór**

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku 2014 dużo zdrowia, szczęścia, pomyślności i wielu łask Bożej Dziecinny **swoim Klientom życzą**

Wacław Kustra i Janusz Chruszcz

„Uboga, cicha stajenka licha
Pełna Niebieskiej Chwały...”

Święta Bożego Narodzenia są czasem refleksji i zadumy, jest ciepło i cicho, ten czas sprzyja rodzinnej atmosferze. W Narodzeniu Dzieciątka świat pokłada swe nadzieje...

Z życzeniami wszelkiego błogosławieństwa z okazji nadchodzących Świąt dla wszystkich klientów salonu fryzjerskiego-kosmetycznego „Greta” składają pracownicy.

Wszystkim Klientom i Przyjaciółom
z okazji nadchodzących

Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku

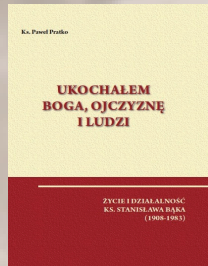
życzymy wielu radosnych i ciepłych chwil, odpoczynku przy rodzinnym stole oraz mnóstwa pomyślności w życiu prywatnym i zawodowym

**Zarząd oraz pracownicy
Banku Spółdzielczego w Tyczynie**

Publikację
ks. Pawła Pratkania

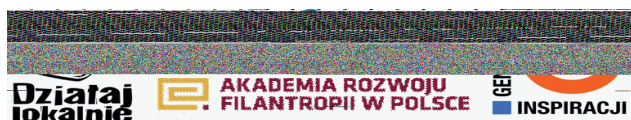
pt. *Ukochałem Boga, ojczyznę i ludzi. Życie i działalność ks. Stanisława Bąka (1908-1983)* można kupić w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, pokój nr 24 (parter), cena 10 zł.

Zespół Śpiewaczy „Hermanowianki” realizuje projekt pt. „**Niech wie nawet z szopki wół, co znaczy wigilijny stół**” dofinansowany z programu „Działaj Lokalnie 8” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

Finał projektu odbędzie się 28.12.2013 r. o godzinie 16.00 w M-GOK im. K. Sobczyk w Tyczynie

w programie widowisko „Wieczerza Wigilijna”
degustacja tradycyjnych potraw wigilijnych
rozstrzygnięcie konkursu plastycznego
pt. „Szopka Bożonarodzeniowa”

PIOTR LEDWOŃ

Sukces gimnazjalistów

W dniu 5 grudnia 2013 r. w Sokołowie Małopolskim rozegrano **IV Międzypowiatowy Konkurs Wiedzy o Unii Europejskiej** pod Patronatem Starosty Rzeszowskiego. Wzięło w nim udział 15 drużyn. Po pierwszej części konkursu nasza drużyna zajmowała drugie miejsce. W finale po niezwykle zaciętej walce wyprzedziliśmy ekipę z PG z Dąbrówki i zajęliśmy I miejsce. Uczestnicy konkursu musieli się wykazać znajomością nie tylko insty-

tucji unijnych i historii integracji europejskiej, ale także hymnów, tradycji i kultury poszczególnych państw członkowskich UE.

Szkołę reprezentowała drużyna w składzie: **Eliza Werner, Krystian Szura i Łukasz Ślęczka**. Uczniów do konkursu przygotowali nauczyciele historii **mgr Wiesław Dziura i mgr Piotr Ledwoń**.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

PCPR
w Rzeszowie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Człowiek – najlepsza inwestycja

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

OGŁOSZENIE

**o naborze uczestników do projektu systemowego
pn. „Program aktywizacji społecznej w powiecie rzeszowskim” na 2014 rok**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie ogłasza nabór uczestników do projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Działanie 7.1 Poddziałanie 7.1.2 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Uczestnicy projektu muszą spełniać następujące warunki:

- posiadać zameldowanie na terenie Powiatu Rzeszowskiego;
- być osobą niepełnosprawną (posiadać aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności bądź orzeczenie o niezdolności do pracy);
- być osobą w wieku aktywności zawodowej.

Osoby spełniające w/w warunki i zakwalifikowane do uczestnictwa w projekcie zostaną objęte działaniami w ramach instrumentów aktywnej integracji:

- trening kompetencji i umiejętności społecznych;
- turnus rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych;
- warsztaty w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych;
- kursy zawodowe.

Wszystkie działania w projekcie są bezpłatne dla uczestników.

Osoby zainteresowane uczestnictwem mogą zgłaszać się osobiście w PCPR w Rzeszowie, ul. Batorego 9, lub pod nr tel. (17) 85-94-823, wewn. 7, 11, 5 w godz. 7.30-15.30.

Grupa Miłośników Teatru, Fundacja Generator Inspiracji,

MGOK Tyczyn, CDKIIT w Tyczynie

serdecznie zapraszają na spotkanie z twórczością hrabiego
Aleksandra Fredry w wykonaniu uczestników projektu Strefa Teatru

„FREDROWISKO”

22.12.2013 (niedziela) godz. 13:00

Sala widowiskowa MGOK Tyczyn ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn

Projekt edukacji teatralnej dzieci i młodzieży „Strefa Teatru” realizowany
przez Grupę Miłośników Teatru dofinansowany z programu „Działaj Lokalnie 8”
Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

nowiny24.pl

Polskie Radio
RZESZÓW

nowiny

Fredrowisko to finałowe przedstawienie w ramach strefy teatru, nad którym pracowali uczestnicy zarówno w warstwie aktorskiej, jak i scenograficznej. Sztukę opartą na tekstach A. Fredry, od strony reżyserskiej przygotowała **Ewa Mrówczyńska** aktorka Teatru Maska, opiekę scenograficzną sprawowała **Agnieszka Zaguła** magister sztuki.

Projekt **Strefa teatru** organizowany w CDKIIT w Tyczynie i M-GOK w Tyczynie przez Grupę Miłośników Teatru czyli **Zakie Cieśllicką - Majkę, Ewę Mrówczyńską, Tomasza Chlebka i Fundację Generator Inspiracji**. Głównym celem projektu jest propagowanie wiedzy dotyczącej działań teatralnych wśród dzieci i młodzieży poprzez organizację cyklicznych warsztatów aktorskich i scenograficznych, spotkanie z aktorem, wystawienie spektaklu teatralnego dla szerokiego grona odbiorców. Nadrzędną potrzebą projektu jest obcowanie młodzieży z kulturą, sztuką; spotkanie z artystami; a w efekcie wymiana doświadczeń z innymi szkołami gminy, powiatu; prezentacja nabytych umiejętności środowisku lokalnemu. **Zapraszamy na stronę projektu na fb <https://www.facebook.com/StrefaTeatru>**

Projekt finansowany z programu Działaj Lokalnie.

Działaj Lokalnie to program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowany od 2000 roku przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce. Jego celem jest aktywizowanie lokalnych społeczności wokół różnych celów o charakterze dobra wspólnego.

Dlaczego my wybraliśmy teatr?

W Tyczynie w latach 60-tych bardzo prężnie działał teatr amatorski zainicjowany przez **Józefa Malaka**, którego przedstawienia np. „Moralność Pani Dulskiej” do dziś z nutką nostalgii wspominają mieszkańcy miasteczka. Zależy nam na tym by powrócić do tamtej tradycji.

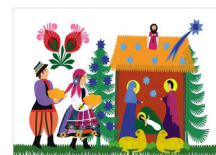
ZAKIA CIEŚLICKA-MAJKA

Centrum dziękuje

Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej składa serdeczne podziękowania wszystkim osobom i instytucjom współpracującym z placówką w 2013 roku. Bez Was ten rok nie byłby dla nas tak wyjątkowy. Dziękujemy Burmistrzowi Tyczyna, Radzie Miejskiej, Księdzu Proboszczowi, Radzie Osiedla, TMZT, ZMW Tyczyn i MiGBP w Tyczynie, SPON Tyczyn, Caritas w Tyczynie, LGD Lider Dolina Strugu, Teatrowi Poddańczemu, Fundacji Generator Inspiracji, Stowarzyszeniu Emerytowanych Nauczycieli, IPN, NID, MIK, Stowarzyszeniu Rodzin Katolickich w Tyczynie, SP w Tyczynie, Gimnazjum, ZS w Tyczynie, Przedszkolu „Speakers” w Tyczynie za miłą współpracę przy organizowanych wspólnie przedsięwzięciach. Artystom plastykom **Ewie Pawłowskiej, Leszkowi Kuchniakowi, Maciejowi Gulakowi, Jadwidze Kupiszewskiej, Agnieszce Zagule**, dzięki którym nasza sala ekspozycyjna zamieniała się w galerię sztuki. Literatom i poetom **Mieczysławowi Skotnickiemu, Agacie Palce, Andrzejowi Karczmarskiemu**, których twórczość to źródło wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego. Muzykom **Kapeli Młoda Harta**, zespołom **Zbrucz i Słowiki Galicji**, Scholii **Sancta Musica**, zespołowi **Vox Angeli, Pawłowi Pokrywce, Piotrowi Ogorzelcowi** oraz **Kubie Michalskiemu** za sprawą, których dworski Spichlerz rozbrzmiewał wspaniałą muzyką.

Bardzo serdecznie dziękujemy wszystkim gościom organizowanych w naszej instytucji wydarzeń, darczyńcom, którzy wzbogacili naszą kolekcję muzealną o wyjątkowe eksponaty oraz współpracującym z nami przy organizacji projektów edukacyjnych: **Lato w Teatrze, Strefa Teatru** oraz **Akademia Kultury Ludowej: Zofii Domino, Ewie Mrówczyńskiej, Grzegorzowi Eckertowi, Mateuszowi Mikoszy, Tomaszowi Majce, Krzysztofowi Paluchowi, Idzie Eckert, Agnieszce Zagule, Grzegorzowi Pawłowskiemu, Judycie Sos, Kamilowi Dobrowolskiemu** oraz **Rafałowi Salachowi**.

**Dziękujemy i życzymy
wszystkim wesołych
Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku!**

**ZMW „WICI”
M-GOK im. K. Sobczyk w Tyczynie**

zapraszają na

**22. Finał Wielkiej Orkiestry
Świątecznej Pomocy**

12.01.2013 r.

W programie między innymi:

godz. 15.00 – koncert noworoczny z udziałem dziecięcych i młodzieżowych zespołów tanecznych, orkiestry dętej, Zespołu Śpiewaczego „Tyczyniaczy”,

godz. 17.00 – czerwony patrol – pokaz ratownictwa medycznego,

godz. 18.30 – koncert zespołu rockowego LE MOOR,

godz. 20.00 – światło do nieba.

Przez życie z *Panem Tadeuszem*

O tym, że „*Pan Tadeusz*” Adama Mickiewicza w dalszym ciągu wzrusza i wzbudza zainteresowanie, można się było przekonać podczas spotkania z kolekcjonerem tego wyjątkowego dzieła - **Czesławem Drągiem** - jakie odbyło się w Saloniku Literackim przy MiG BP w Tyczynie (9 grudzień br.).

Podczas tego wieczoru można było usłyszeć *Pana Tadeusza* w języku litewskim, ukraińskim, niemieckim, dotknąć tej książki napisanej w języku brajla, posłuchać o tym, jak Mickiewicz tworzył swoje najwybitniejsze dzieło. Były rozmowy o przedwojennym filmie, który był adaptacją naszej narodowej epopei. Podczas tego wieczoru nie mogło zabraknąć humoru z uczniowskich zeszytów, oczywiście o *Panu Tadeuszu*.

Aby nastrój tego wieczoru bardziej zbliżył nas do czasów Adama Mickiewicza nasz gość, prowadząca spotkanie **Alicja Kustra** oraz uczennice z naszego liceum wystąpili w strojach z epoki. (fot. obok). O tym, że *Pan Tade-*

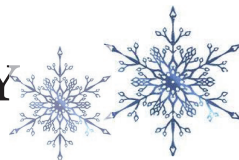
usz jest kopalnią wiedzy także dla kucharza, przekonała obecnych na spotkaniu pani **Urszula Maziarek**, właścicielka **Baru Wiktor**, odczytując fragment mówiący o tym jak gotować bigos. Jedząc bigos, przyrządzony przez panią Ulę na sposób mickiewiczowski, zakończyliśmy spotkanie w bibliotece. W imieniu naszego gościa oraz bibliotekarzy bardzo dziękuję wszystkim osobom, które ten wieczór zechciały spędzić razem z nami.

Podczas spotkania z Czesławem Drągiem i jego kolekcją wręczone zostały nagrody naszym najlepszym Czytelnikom w roku 2013.

Oto oni: w Tyczynie - **Elżbieta Skotnicka**, w Borku Starym - **Józef Warchoń**, w Kielnarowej - **Piotr Mazurkiewicz**, w Hermanowej - **Józef Hadała**.

Serdecznie gratulujemy!

ZAPRASZAMY

**Towarzystwo Miłośników Ziemi
Tyczyńskiej
Dyrektor Zespołu Szkół w Tyczynie**

zapraszają na
Świąteczny Koncert Kolęd
w wykonaniu
ROBERTA I RYSZARDA CIEŚLÓW
wybitnych artystów operowych

29 grudnia br. (niedziela), godz. 16.00,
Pałac Wodzickich w Tyczynie.

Muzyczny talent braci **Ryszarda i Roberta Cieślów** mieszkańcy naszej Gminy mogli podziwiać podczas pięknego koncertu, jaki odbył się latem przed pałacem Wodzickich.

Okazją były uroczystości 150. rocznicy Powstania Styczniowego i 645 - lecia Tyczyna. W ich wykonaniu usłyszeliśmy znane pieśni patriotyczne. Już wtedy wielu z nas miało taką nadzieję, że nie będzie to ostatni koncert w Tyczynie tak wspaniałych artystów. Minęło zaledwie kilka miesięcy i to marzenie się spełniło. W gościnnych progach *naszego liceum* (do dziś tak o pałacu mówią byli uczniowie) znów usłyszemy braci Cieślów.

Tych z Państwa, którzy zechcą dowiedzieć się więcej o artystach, zachęcam do odwiedzenia strony www.biznesistyl.pl. Tam w zakładce sylwetki znajduje się wywiad **Jaromira Kwiatkowskiego** pt. **Bracia Cieślowie. Jak baryton z tenorem**. Dzięki niemu dowiedzą się Państwo o muzycznej drodze panów **Roberta i Ryszarda**, o tym co dla nich jest tak naprawdę ważne oraz poznają ich plany.

Zachęcam do lektury.

A.K.

**Burmistrz Tyczyna,
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
im. K. Sobczyk w Tyczynie,
Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji
Rzeszowskiej,
Parafia p.w. Św. Trójcy i Św. Katarzyny
w Tyczynie**

serdecznie zapraszają w niedzielę
19 stycznia 2014 r.
na **IX Przegląd Kolędowy w Tyczynie**
„Pójdźmy wszyscy do stajenki”

W programie:

- godz. 16.00 - uroczysta Msza św. w kościele parafialnym w Tyczynie
- godz. 17.15 - koncert kolędowy w sali widowiskowej Domu Kultury w Tyczynie.

40 lat minęło...

W dniu 2 grudnia 2013 r. o godz. 12.00 uroczystą mszą św. w kościele parafialnym w Tyczynie, którą celebrowali ks. proboszcz Marian Czenczek oraz ks. Bogdan Tęcza, rozpoczęły się obchody jubileuszu 40-lecia Szkoły Podstawowej im S. Staszica w Tyczynie.

W uroczystości wzięli udział: Burmistrz Tyczyna **Jan Hermaniuk**, Przewodniczący Rady Miejskiej **Adam Skowroński**, Przewodniczący Komisji Oświaty **Ryszard Fornal**, Skarbnik gminy **Barbara Matuła**, proboszcz parafii ks. **Marian Czenczek**, przedstawiciel Kuratorium Oświaty **Mariola Kielboń**, długoletni Burmistrz Tyczyna **Kazimierz Szczepański**, dyrektorzy szkół z terenu gminy Tyczyn: **Lidia Kupiszewska**, **Renata Prokop**, **Bożena Żurawska**, **Agnieszka Chmiel**, **Lucjan Osiały**, **Wacław Warda**, Prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej **Zofia Domino**, dyrektor MiGBP w Tyczynie **Alicja Kustra**, Prezes „Ekoskopu” **Katarzyna Ruszała**, Przewodniczący Rady Rodziców **Jacek Surówka**, nauczyciele emeryci, obsługa administracyjna oraz społeczność naszej szkoły.

Po mszy św. zaproszeni goście, nauczyciele i uczniowie udali się do budynku szkoły na główną część obchodów jubileuszu, którą rozpoczęło wprowadzenie sztandaru szkoły i odśpiewanie hymnu państwowego oraz przemówienie dyrektor szkoły, Bogumiły Bomby. Następnie kolejno głos zabrali: Burmistrza Tyczyna Jan Hermaniuk, Mariola Kielboń, która odczytała list gratulacyjny od Kuratora Oświaty, Przewodniczący Rady Miejskiej Adam Skowroński, Prezes TMZT Zofia Domino oraz Przewodniczący Rady Rodziców Jacek Surówka.

Od lewej: Petronela Kawa, Teofila Prokop, Romana Drażek, Krystyna Huchla.

Po części oficjalnej rozpoczęła się uroczysta akademia przygotowana przez uczniów naszej szkoły pod kierunkiem nauczycieli: **Adama Jańca**, **Agnieszki Fudali** oraz **Jolanty Magdy**. Montaż słowno-muzyczny łączący historię ze współczesnością szkoły wywarł ogromne wrażenie na przybyłych gościach. Zabrał ich w niezwykłą podróż w czasie. Przypominał początki Szkoły Podstawowej w Tyczynie, przywołał wspomnienia o dyrektorach, nauczycielach i uczniach, którzy odeszli. W niejednym oku zakręciła się łza. W programie nie zabrakło również najnowszych dziejów szkoły, bieżących sukcesów i radości. Jak przystało na każdy jubileusz były życzenia, tort „urodzinowy” i tradycyjne „Sto lat”...

Dużym zainteresowaniem uczestników spotkania jubileuszowego cieszyły się kroniki, albumy, gazetki i zdjęcia przedstawiające 40 lat funkcjonowania Szkoły Podstawowej w Tyczynie. Każdy z gości odnalazł w nich część swojego życia, którą pozostawił w naszej szkole. Po raz kolejny powróciły wspomnienia i emocje.

Jubileusz 40-lecia szkoły to święto nauczycieli i ludzi z tą placówką związanych. Wszystkich tych, którzy przyczynili się do jej lepszego i bezpiecznego funkcjonowania. Bo przecież szkołę tworzyły pokolenia uczniów, rodziców i nauczycieli, którzy oddali swoje serce, umiejętności i wiedzę. To dzięki nim udało się stworzyć szkołę taką, jaka jest dzisiaj.

W tym miejscu pragnę podziękować wszystkim moim poprzednikom dyrektorom, wicedyrektorom, kierownikom, nauczycielom, rodzicom, uczniom, władzom samorządowym oraz sponsorom, bo to dzięki nim udało się stworzyć to szczególne miejsce, jakim jest Szkoła Podstawowa im. S. Staszica w Tyczynie.

Dziękuję uczniom, nauczycielom oraz pracownikom obsługi za przygotowanie obchodów jubileuszu szkoły. To dzięki Wam udało się godnie uczcić 40-lecie naszej placówki.

Osobne podziękowania kieruję do sponsorów: **ks. proboszcza Mariana Czenczka**, **ks. Bogdanę Tęczy** oraz **Firmy „SZIK”** za pomoc w organizacji obchodów jubileuszu naszej placówki.

List gratulacyjny

Końcem listopada Burmistrz Tyczyna **Jan Hermaniuk** otrzymał list gratulacyjny z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z okazji uzyskania wyróżnienia za projekt pn. **Poradnik dobrego rodzica**, który realizowany był w roku 2013 przez **Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyczynie**.

Projekt znalazł się - jak w liście pisze **Elżbieta Serafin** - w gronie *najlepszych i nowatorskich rozwiązań w zakresie budowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie*.

Oto kilka słów o projekcie.

Jego celem było zwiększenie świadomości społecznej na temat zagrożeń i skutków płynących z przemocy w rodzinie. W ramach realizacji projektu podjęto następujące działania:

- rozpowszechniano ulotki i plakaty o przemocy oraz instytucjach świadczących pomoc w zakresie jej przeciwdziałania,
- powstał **Poradnik dobrego rodzica**, którego zadaniem jest promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 60 rodziców z rodzin zagrożonych lub dotkniętych przemocą wzięło udział w szkoleniach.

13 grudnia br. w sali Urzędu Miejskiego w Tyczynie odbyła się konferencja podsumowująca realizację projektu oraz promocja **Poradnika dobrego rodzica**.

Poradnik ten w wersji elektronicznej znajduje się na stronie internetowej naszej Gminy w zakładce *Programy MGOPS*.

Alicja Kustra

W dniu naszej Patronki

25 listopada swoje święto obchodzą wszystkie Katarzyny. Dla nas, mieszkańców Tyczyna, imię to od wielu lat jest szczególnie ważne, bo św. Katarzyna Aleksandryjska jest patronką tyczyńskiej świątyni, a od roku 1998 patronuje także naszej Gminie.

Uroczystości z okazji święta patronalnego, jak co roku, odbyły się w ostatnią niedzielę listopada w sali widowiskowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Tyczynie. Rolę gospodarza spotkania pełnił burmistrz Tyczyna **Jan Hermaniuk**.

Powitał on przybyłych gości, a wśród nich: przewodniczącego Rady Miejskiej w Tyczynie **Adama Skowrońskiego**, ks. proboszcza **Mariana Czenczka** wraz z księżmi wikariuszami, ks. proboszcza **Wiesława Bednarza** z Hermanowej, ojca przeora **Stanisława Obarę** z Borku Starego, dyrektorów instytucji, placówek oświatowych, mieszkańców.

Szczególnie gorąco powitał pary małżeńskie, które w tym roku obchodziły **jubileusz 50-lecia małżeństwa**. Tradycją się stało, że podczas święta naszej patronki szanowni **Jubilaci** otrzymują medale przyznane przez **Prezydenta Rzeczypospolitej**.

Po okolicznościowym wystąpieniu przewodniczącego Rady Miejskiej w Tyczynie, który krótko podsumował ważne inwestycje i wydarzenia ostatnich lat, wręczone zostały medale Prezydenta Rzeczypospolitej za długoletnie pożycie małżeńskie parom mieszkającym w gminie Tyczyn.

Medale oraz życzenia jeszcze wielu wspólnie przeżytych lat z rąk przewodniczącego Rady Miejskiej i burmistrza Tyczyna otrzymali:

Domicela i Juliusz Kuszkowie
Helena i Stanisław Koszelowie
Aniela i Henryk Rybkowie
Wiktoria i Jan Krawczykowie
Julia i Wojciech Mazurowie
Anna i Marian Malakowie
Czesława i Tadeusz Kaczorowie
Emilia i Marian Klimaszowie

W tym szczególnym dniu nie mogło zabraknąć także *Stu lat* wspólnie odśpiewanych z zespołem *Tyczyniacy*. Podczas niedzielnej uroczystości życzenia szanownym Jubilatom przekazali też: Wojewoda Podkarpacki **Małgorzata Chomycz-Śmigiel**, Marszałek Województwa Podkarpackiego **Władysław Ortyl** oraz Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego **Lucjan Kuźniar**.

Święto Patronalne jest także okazją do wręczenia nagrody Burmistrza Tyczyna - statuetki z podobizną św. Katarzyny - osobom aktywnie działającym na rzecz społeczności lokalnej. W tym roku otrzymali je: **Marta Leniart, Anna Kaczor i Jan Napora**.

M. Leniart

A. Kaczor

J. Napora

Marta Leniart - wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej w Tyczynie, radna wsi Hermanowa, była pani sołtys, lider Grupy Odnowy Wsi Hermanowa, osoba bardzo prężnie działająca w stowarzyszeniu Caritas.

Anna Kaczor - kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Tyczynie, wzorowo pełniąca swoją funkcję, osoba pełna pasji i zaangażowania w to co robi.

Jan Napora - przewodniczący Rady Osiedla w Tyczynie, bardzo zaangażowany w sprawy mieszkańców Tyczyna.

Na koniec uczestnicy uroczystego spotkania mieli okazję zobaczyć piękny program artystyczny, który w tym roku specjalnie dla swojej patronki przygotowali uczniowie Szkoły Podstawowej w Tyczynie pod okiem naszej siostry dominikanki **Rozarii**. Młodzież przypominała historię powstania herbu, w bardzo ciekawy sposób przybliżyła życiorys św. Katarzyny. Piękne recytacje młodych artystów, scenografia, stroje i symboliczny taniec z pewnością zachwyciły wszystkich oglądających ten niecodzienny występ.

O miłości

Jest taka miłość, która nie umiera, choć zakochani od siebie odejdą.

ks. Jan Twardowski

Gdybyś kiedy we śnie poczuła, że oczy moje już nie patrzą na ciebie z miłością, wiedz, że żyć przestał.

Stefan Żeromski

Żadna wielka miłość nie umiera do końca. Możemy strzelać do niej z pistoletu lub zamykać w najciemniejszych zakamarkach naszych serc, ale ona jest sprytniejsza – wie, jak przeżyć.

Jonathan Carroll

Powrót do przeszłości. Śladami dawnego rzemiosła ludowego

Emeryci zrzeszeni w Stowarzyszeniu KRIS - Kreatywność, Rozwój, Innowacyjne Społeczeństwo, we współpracy z Okręgową Sekcją Emerytów i Rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego, już po raz kolejny realizowali projekt dofinansowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie.

Pod hasłem *Powrót do przeszłości - śladami dawnego rzemiosła ludowego* 112 osób z naszego regionu uczestniczyło w różnorodnych zajęciach rozwijających ich zainteresowania i pasje. Na realizację naszego projektu otrzymaliśmy dotację w wysokości 26 616 zł, jednak znaczną część pracy (obsługa projektu, czyli: łączność, obsługa informatyczna, reklama, praca instruktorów, przewodników, obsługa finansowo-księgowa i koordynacja wszystkich działań) wykonaliśmy w formie wolontariatu na rzecz ludzi starszych.

W programie uczestniczyła liczna grupa nauczycieli - emerytów, którzy wyróżniali się szczególną aktywnością społeczną w swoich środowiskach. Nasze zadania zrealizowaliśmy w kilku etapach w okresie od czerwca do października br.

Pierwszy etap zadania to sześciodniowe wyjazdowe warsztaty artystyczne w ośrodku Viking mieszczącym się na osiedlu Jesień w Ustrzykach Dolnych. Urzekające swym pięknem położenie ośrodka (obok Sanktuarium Matki Boskiej Bieszczadzkiej) sprzyjało pracy twórczej. Przy dźwiękach znanych pieśni religijnych granych co godzinę z wieży kościoła i wsparciu instruktorów warsztatów powstawały rzeźby, anioły malowane na sklepcie, pejzaże, obrazy ze skóry, ozdoby z wikliny.

Nie zabrakło także chwil wytchnienia i odpoczynku, czy to na pięknym i nowoczesnym kompleksie basenów w Ustrzykach czy też przy grillu. Nie obyło się również bez wycieczek. Zwiedziliśmy elektrownię wodną na Solinie, Muzeum Przyrodnicze oraz Młynarstwa w Ustrzykach, pracownię ceramiki **Zbyszka Przytułskiego**.

W trakcie naszego czynnego wypoczynku w Bieszczadach, inna grupa seniorów, melomanów muzyki, uczestniczyła w projekcie muzyczno-baletowym *Sen nocy letniej* w Filharmonii Podkarpackiej.

Po naszym powrocie z Bieszczad wspólnie już wysłuchaliśmy (trzykrotnie) przepięknych koncertów organowych w ramach XXII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej, jaki odbył się w Leżajsku.

ich realizacji. A powstały bardzo ciekawe kompozycje florystyczne zarówno z żywych, jak i sztucznych kwiatów oraz barwne świece żelowe. Niektórzy zmierzali się również z jakże trudną sztuką pisania ikon. Natomiast podczas warsztatów kulinarnych uczestniczki zaskakiwały nas pysznymi ciastami, sałatkami i innymi wyszukanymi daniami.

W ramach projektu pojeździliśmy też po naszym Podkarpaciu, szukając nowych pomysłów i inspiracji do dalszej pracy artystycznej. Na początku lipca odwiedziliśmy **Czesławę Zawadzką** w Przychojcu k. Leżajska. Ta bardzo sympatyczna pani prowadzi Zagrodę Edukacyjną i w całej okolicy słynie z ogromnej wiedzy dotyczącej wykorzystywania ziół. Po skończonych warsztatach, a robiliśmy podłazniczki (pająk ludowy), pani Czesława ugościła nas potrawami przygotowanymi na bazie ziół i oprowadziła po swoim prywatnym Muzeum Wsi. Kolejny nasz wyjazd miał miejsce w sierpniu. Zawitaliśmy do Muzeum Etnograficznego w Kolbuszowej. Tutaj, po zwiedzeniu ekspozycji, uczestniczyliśmy w warsztatach tworzenia ozdób i kwiatów ze słomy.

We wrześniu zwiedziliśmy Muzeum Militariów w Dębicy oraz Osadę Słowiańską i Park Owadów w Stobiernej (pow. Dębica). Tutaj, w odbudowanym starym grodzie, podziwialiśmy walki wojów w strojach z epoki, słuchaliśmy starych pieśni i usiłowaliśmy nauczyć się tkania krajki na bardoku.

Zainspirowani urokiem ojczystej przyrody, zapoznani z twórczością artystyczną, rękodziełem ludowym, zintegrowani i wypoczęci, ale i z pewnym żalem przystąpiliśmy do zamknięcia projektu. Odbyło się ono 10.10 br. Na spotkaniu obecni byli **Anna Pakuła-Sacharczuk** - prezes Stowarzyszenia KRIS - oraz władze PZN. Uczestnicy warsztatów (panie i panowie) w miłym gronie, przy kawie i ciastku, snuli plany na nowe spotkania w kolejnych programach, licząc na kolejną dotację i pomoc Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Realizatorami programu byli: A. Pakuła-Sacharczuk (prezes KRIS), **Maria Jacek** (koordynator projektu), **Renata Połaniecka** (obsługa finansowo-księgowa). Dziękujemy za partnerską pomoc członkom Okręgu Podkarpackiego Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Projekt był współfinansowany przez **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie**.

Uczestnicy podczas warsztatów

Kolejny etap zadania polegał na przeprowadzeniu różnych zajęć warsztatowych. Jesteśmy bardzo wdzięczni pracownikom Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie za okazaną pomoc przy

Centrum Kultury w Kielnarowej
zaprasza miłośników wody, fal, wiatru i żagli
na

I Wieczór Kultury Marynistycznej

27 stycznia 2014 r.

W programie:

- rozmowy o tym jak będzie działał **Jacht Klub Żeglarski w Kielnarowej**,
- koncert szantowy,
- opowieści **kpt. Bogdana Bednarza**.

Już dziś zapraszają żeglarze.

Co nowego w Bibliotekach

FunEnglish

MiGBP w Tyczynie oraz Filia w Kielnarowej bierze udział w projekcie **FunEnglish w Bibliotece**. Jest to **multimedialny kurs języka angielskiego dla dzieci w wieku 6-12 lat**. Program uczy poprzez zabawę - składa się z kilkuset filmów, piosenek, edukacyjnych gier, fotolekcji i interaktywnych ćwiczeń. Sprawia, że dzieci mówią i myślą w języku angielskim, dzięki czemu postępy w nauce są znacznie szybsze niż w tradycyjnych metodach nauczania. Dzieci mogą korzystać z kursu zupełnie samodzielnie - potrzebny jest im tylko komputer z dostępem do Internetu. Wystarczy, jeżeli będą uczyły się dwa razy w tygodniu przez niecałą godzinę, aby w ciągu kilku miesięcy można było zobaczyć pierwsze efekty nauki.

Drogi Rodzicu, FunEnglish to dodatkowa możliwość rozwoju Twojego dziecka, a jednocześnie dobra zabawa. Więcej o FunEnglish w MiGBP w Tyczynie i Kielnarowej można dowiedzieć się pod nr. tel. (17) 22-19-410.

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie wraz z Filią w Kielnarowej
 bierze udział w projekcie
„FunEnglish w Bibliotece”

LUBISZ GRY KOMPUTEROWE?

CHCESZ SIĘ UCZYĆ ANGIELSKIEGO?

PRZYJDŹ DO BIBLIOTEKI!

Zainteresowanych prosimy o kontakt pod numerem telefonu
17 22 19 410

IPN i Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla bibliotek

W 2013 r. nasza biblioteka brała udział w drugiej edycji projektu **Instytutu Pamięci Narodowej „Biblioteka na to czeka”**. W ramach projektu każda biblioteka publiczna mogła bezpłatnie zamówić wybrany przez siebie pakiet 20 publikacji historycznych dotyczących historii Polski XX wieku.

W tym roku oferta została poszerzona o wydawnictwa regionalne, wydane m.in. przez oddział IPN w Rzeszowie. W imieniu czytelników bardzo dziękujemy za ciekawą inicjatywę oraz książki, które z pewnością spodobały się zwłaszcza miłośnikom historii.

W listopadzie księgozbiór MiGBP w Tyczynie wzbogacił się także o książki, na które pieniądze otrzymaliśmy z **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Dzięki otrzymanej dotacji (1000 zł) zakupiliśmy 46 książek, wśród których są poradniki, powieści psychologiczne, książki z dziedziny medycyny, psychologii i pedagogiki. Bardzo dziękujemy.

Spotkania z małymi czytelnikami

Co roku 25 listopada w MiGBP w Tyczynie obchodzimy wspólnie z dziećmi **Światowy Dzień Pluszowego Misia** (pierwszy miś-pluszak powstał ponad 111 lat temu i do dziś pozostaje ulubioną maskotką naszych pociech). Tym razem, ze względu na deszczową po-

godę, zabrałyśmy Misia Puchatka i powędrowałyśmy z nim do bardzo gościnnej dla bibliotekarzy **Przedszkola Sióstr Św. Dominika**, aby wspólnie z dziećmi i opiekunami poznawać przygody naszych przyjaciół z dzieciństwa. Były zabawy, czytanie historii o zielonym misiu, zgadywanki i wspólne śpiewanie. W zajęciach wzięło udział 120 dzieci z pięciu grup: **Gwiazdeczki, Motylki, Pszczółki, Krasnoludki i Biedronki**. Następne święto Misiów już za rok!

W grudniu **górnicy** mają swoje święto, dlatego w tym miesiącu podczas spotkań w naszej bibliotece dzieci z przedszkola **Sióstr Św. Dominika w Tyczynie** i **„Chatki Puchatka”** poznawały tajniki tego trudnego zawodu. Podczas tych spotkań nie mogło zabraknąć opowieści o symbolach i barwach górniczych, a także o patronce górników - św. Barbarze. Największe jednak zainteresowanie dzieci wzbudził galowy mundur górnika, który otrzymaliśmy w darze od nieżyjącego już pana **Eugeniusza Olczyka**. W zajęciach poświęconych zawodowi górnika wzięło udział ponad 100 dzieci.

*Najserdeczniejsze życzenia
z okazji Świąt Narodzenia Pańskiego,
wielu radosnych chwil w gronie ro-
dzinnym oraz spełnienia marzeń
w Nowym 2014 Roku
wszystkim Czytelnikom,
Użytkownikom i Sympatykom
naszych bibliotek życzy*

*Dyrektor oraz Pracownicy
MiGBP w Tyczynie, Borku Starym,
Hermanowej i Kielnarowej*

Zdrowych, wesołych i pogodnych
Świąt Bożego Narodzenia
 oraz
Szczęśliwego Nowego Roku
 wszystkim swoim i przyszłym klientom
 życzy **Ewelina Bialic**
Salon Fryzjerski „AFRODYTA”

Kwas chlebowy

Kwas chlebowy to bardzo stary i wciąż niedoceniany napój naturalny, który powstaje w wyniku fermentacji chleba z dodatkiem cukru lub owoców. Jego historia sięga X wieku, a wynalezienie przypisywane jest Słowianom. Do XIX w. tajemnicę jego produkcji znano tylko w rodzinnych domostwach. Każdy ród posiadał własną recepturę na jego produkcję, którą przekazywano z pokolenia na pokolenie. Od XIX wieku rozpoczęto jego warzenie w sposób fabryczny.

Kwas chlebowy jest bardzo smaczny, ma naturalnie słodkawo-kwaśny zapach i posmak podpieczonego chleba. Posmak ów zmienia się w zależności od rodzaju chleba, jaki użyty zostanie do przygotowania zakwasu. W napoju tym, podczas fermentacji, powstaje naturalny dwutlenek węgla tzw. bąbelki. Kwas chlebowy zawiera od 0,7 do 2,2 % obj. alkoholu (zaliczany jest do napojów bezalkoholowych), węglowodany, białka, sole mineralne wapnia, manganu, fosforu i magnezu. Kaloryczność 1 litra kwasu chlebowego wynosi 240-330 kcal. Napój ten doskonale orzeźwia i gasi pragnienie, posiada też szereg pozytywnych właściwości dla naszego organizmu. Kwas chlebowy jest przede wszystkim bogaty w witaminy grupy B. Działa on stymulująco na układ nerwowy i odpornościowy. Dzięki zawartości witaminy C wzmacnia on odporność, a regularne picie go zmniejsza ryzyko przeziębień. Bakterie i enzymy zawarte w kwasie chlebowym wspomagają i regulują mikroflorę jelitową, wpływają bardzo dobrze na układ trawienny, wspomagają trawienie, przemianę materii i niwelują zaparcia. Dodatkowo picie kwasu chlebowego poprawia kondycję skóry i wspomaga m.in. leczenie cukrzycy, grzybicy, alergii, zapalenia stawów i migreny.

Obecnie na rynku dostępny jest też kwas chlebowy np. w plastikowych butelkach, niestety często ma on niewiele wspólnego z prawdziwym, naturalnym kwasem chlebowym. Czasem zawiera konserwanty i jest nienaturalnie nagazowany. Kwas chlebowy ma miodowo - brązowy kolor, na dnie naczynia z kwasem może pojawić się biały osad, będący produktem fermentujących drożdży, który można bez obawy spożywać. W zależności od dodatków, dodawanych do kwasu chlebowego możemy rozróżnić kilka jego rodzajów. I tak kwas z dodatkiem mięty pomaga tym, którzy cierpią na nadciśnienie, nerwicę albo bezsenność. Kwas z ryżem pomaga oczyszczać organizm z soli, a kwas z ryżem, grochu czy soi poprawia pracę wątroby. Kwas miodowy z rodzynkami stosuje się w celu podniesienia odporności organizmu, poprawy działania układu krążenia i w profilaktyce grypy.

W XVIII-XX wieku na Ukrainie przygotowywano kwas w sposób następujący: podpieczony chleb żytni zalewano wrzątkiem, studzono do temperatury pokojowej, dodawano trochę drożdży, przykrywano i wystawiano na kilka dni w ciepłe miejsce, uważając, aby kwas nie skisł nadmiernie. Przed użyciem napój odcedzano i rozlewano do butelek, a po zakorkowaniu przechowywano w piwnicy. Niektóre gospodynie dodawały zaparzony i ostudzony chmiel. Tak przygotowany kwas używany był przez cały rok, a zwłaszcza wiosną i latem, kiedy zaprawiano nim zielony barszcz. Kwas do chwili obecnej jest popularnym ludowym napojem

w tym kraju.

My również możemy sami spróbować przygotować w domu swój własny kwas chlebowy. Zapewniam, że nie jest to trudne, a uzyskany kwas jest bardzo smaczny.

A oto dokładny przepis na kwas chlebowy:
 250 g czerstwego żytniego chleba na zakwasie (powinien zawierać 100% żytniej mąki)
 125 g cukru
 25 g rodzynków
 10 g świeżych drożdży (lub 3 g suszonych)
 2,5 litra wody
 cytryna

Chleb kroimy na cienkie kromki i czekamy kilka dni, żeby się całkowicie zsechł. Możemy również podsuszyć go w piekarniku około 15 minut, pilnując, by się nie przypalił. Następnie gotujemy wodę i wrzątkiem zalewamy ten chleb. Najlepiej będzie, jeśli chleb ułożymy w kamionkowym naczyniu. Czekamy aż chlebowa zalewa całkowicie ostygnie i dodajemy rozmieszane w małej ilości przegotowanej, letniej wody cukier i drożdże. Mieszmamy wszystko i zostawiamy na 24 godziny. Słoik lub naczynie przykrywamy ściereczką. W tym czasie płyn powinien zacząć fermentować. Możemy przemieszać go kilka razy drewnianą łyżką i zbierać powstające osady. Po upływie doby precedzamy płyn przez sitko, najlepiej dodatkowo wyłożone gazą, żeby maksymalnie odfiltrować chleb. Tak przygotowany kwas chlebowy przelewamy do szklanych butelek z grubego szkła i wrzucamy do każdej z nich po kilka rodzynków. Musimy pamiętać, by nalewać kwas chlebowy do wysokości 2/3 butelki. Można również wrzucić po cienkim plasterku cytryny, ale tylko po uprzednim sparzeniu wrzątkiem jej skórki. Dobrze jest zaopatrzyć się w butelki ze sprężynowym zamknięciem, np. po niektórych piwach. Oczywiście butelki muszą być dokładnie wyparzone i suche. Zamykamy butelki i odstawiamy na 3 dni do lodówki. Po tym czasie kwas chlebowy jest gotowy do spożycia. Musimy jednak bardzo uważać przy otwieraniu butelek, gdyż kwas przy otwarciu zaczyna tryskać niczym sylwestrowy szampan.

Źródło:

<http://www.kobieta.pl>

<http://www.abcukraina.pl>

<http://tradycynakuchnia.blogspot.com>

Z okazji zbliżających się **Świąt Bożego Narodzenia OSP w Tyczynie** życzy wszystkim **Mieszkańcom** dużo zdrowia, radości i spokoju. Niech świąteczny nastrój na długo pozostanie

w sercach i pamięci a **Now Rok 2014** będzie Rokiem spełnionych nadziei, oczekiwań i czasem realizacji wszystkich osobistych zamierzeń.

WACŁAW STANIEK

Odśnieżanie czas zacząć!

Odśnieżanie dachów

Zgodnie z przepisami Prawa Budowlanego **obowiązkiem właściciela lub zarządcy obiektu budowlanego** jest utrzymanie budynku w dobrym stanie technicznym oraz zapewnienie

bezpieczeństwa zarówno osobom przebywającym wewnątrz obiektu, jak i przechodniom.

Nadmiar śniegu na dachu może spowodować jego zawalenie. Śnieg i lód na krawędzi dachu mogą zagrażać przechodniom.

Sople i nawisy lodowe tworzą się na rynnach i pasie przyrynnowym, najczęściej bezpośrednio nad przechodniami. Przed rozpoczęciem odśnieżania dachu bardzo ważne jest, by zabezpieczyć miejsce oraz kierować ruchem w pobliżu prac odśnieżania.

Sople z dachu można zbijać przy zachowaniu szczególnej ostrożności, ponieważ grozi to uszkodzeniem rynien, a spadające sople mogą zranić przechodniów i uszkodzić znajdujące się w pobliżu samochody.

Na **dachach płaskich** (o nachyleniu mniejszym niż 20%, co oznacza, że na odcinku 1 m spadek wynosi 20 cm) osoby odśnieżające powinny zachować szczególną ostrożność przy krawędzi i otworach w dachu i w miejscach, gdzie jest on osłabiony. **Dachy strome** (o nachyleniu większym niż 20%) powinny odśnieżać firmy specjalistyczne, które posiadają dokumenty potwierdzające kompetencje w tej dziedzinie.

Pamiętajmy, że na dachach płaskich warstwa 20 cm świeżego puchu śniegu zalegająca na powierzchni 1 m² waży ok. 20 kg, natomiast warstwa mokrego śniegu na tej samej powierzchni waży ok. 80 kg. Jeśli nie możemy sami odśnieżyć dachu, niech zrobi to specjalistyczna firma, a my zabezpieczmy miejsce nawisu taśmą ostrzegawczą.

Odśnieżanie dachu podczas całego sezonu zimowego należy przeprowadzać regularnie w miarę pojawiających się opadów śniegu, aby nie dopuścić do tworzenia się jego grubej warstwy i do pojawienia się na spodzie lodu i bardzo ciężkich frakcji śniegu. Obowiązki te wynikają z przepisów prawa budowlanego. Praca na dachu, przy dużym mrozie lub niskiej temperaturze i silnym wietrze, powoduje ryzyko powstania odmrożeń. Osoby pracujące w takich warunkach powinny mieć:

- odpowiednią odzież ochronną zapewniającą komfort cieplny, ochronę przed nadmiernym poceniem się i wilgocią. Najlepiej ubrać się „na cebulkę”, czyli założyć na siebie kilka warstw ubrań tak, by w razie zmiany temperatury można było je zdjąć lub założyć,
- obuwiu z podeszwą antypoślizgową – ze względu na ryzyko odmrożeń palców u nóg, nie wolno stosować obuwia z metalowymi podnoskami!,
- rękawice – chronią dłonie przed zimnem i wilgocią,
- kask – chroni głowę przed urazami; gdy jest zimno, pod kask należy założyć kominiarkę.

Pracownikom odśnieżającym dach przysługują ciepłe napoje bez ograniczeń oraz posiłek regeneracyjny.

Do kogo mogą zwrócić się mieszkańcy budynku, którzy obawiają się, że zalegający na dachu śnieg może spowodować uszkodzenie budynku?

Jeżeli mieszkaniec budynku jest zaniepokojony z powodu sopli lub śniegu, lub jeżeli podejrzewa, że zalegający śnieg może spowodować uszkodzenie budynku, powinien przede wszystkim poinformować zarządcę budynku. Jeżeli ten nie zareaguje, należy zawiadomić odpowiednie służby. W przypadku sopli i nawisów śniegowych na elewacji budynków mogących potencjalnie zagrazić przechodniom należy poinformować służby interwencyjne, tj. straż miejską, policję lub straż pożarną. Można także zwrócić się do nadzoru budowlanego, w szczególności w przypadku podejrzenia, że zalegający na dachu śnieg może spowodować uszkodzenie budynku i zagrażać jego użytkownikom.

Jakie kary grożą za nieusunięcie śniegu z dachu?

Prawo nie określa wprost kar za „niewywiązywanie się z obowiązku odśnieżania” dachu. Natomiast zgodnie z Prawem Budowlanym właściciel lub zarządca obiektu budowlanego, który niewłaściwie utrzymuje i użytkuje obiekt lub nie zapewnia bezpieczeństwa użytkowania obiektu budowlanego podlega grzywnie. Minimalna grzywna nałożona na podstawie Prawa Budowlanego wynosi 1000 zł.

Obowiązek odśnieżenia chodnika przez właściciela nieruchomości

Zgodnie z przepisami Prawa Budowlanego właściciele domów jednorodzinnych mają obowiązek zapewnić utrzymanie czystości i porządku przez uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości. Za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości. Przechodzień, który dozna uszczerbku na zdrowiu z powodu zaniedbań posiadacza domu jednorodzinnego, może domagać się odszkodowania.

Jeśli pomiędzy granicą działki a chodnikiem znajduje się miejski pas zieleni, za odśnieżanie odpowiedzialna jest gmina.

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przewiduje kilka wyjątków od konieczności odśnieżania chodnika przez właścicieli domów jednorodzinnych. Przede wszystkim właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do uprzątnięcia chodnika, na którym jest parking. Gdy przed domem znajduje się przystanek autobusowy, za utrzymanie porządku i odśnieżenie tego obszaru będzie odpowiedzialne przedsiębiorstwo komunikacyjne.

Właściciel nieruchomości, który uchyla się od wykonania obowiązku odśnieżenia chodnika, podlega karze grzywny. Co do zasady wysokość mandatu wynosi 100 zł. Przeważnie wystawiają go strażnicy miejscy. W przypadku nieprzyjęcia mandatu należy się liczyć z tym, że sprawa trafi do sądu grodzkiego. Sąd natomiast może wymierzyć grzywnę do 5000 zł.

źródła: materiały PIP, www.gunb.gov.pl,
www.sztuka-architektury.pl

Impresje poetyckie

Ślepiec

*Czuję się jak ślepiec,
który błądzi.
Upada i podnosi się.
Po omacku szuka drogi i światła.*

*Jestem niewinnie osaczona,
Ale Jezus jest ze mną
i ochroni mnie.
Poda nieśmiertelne dłonie
i ukoł cierpienie.*

Jezu, ufam Tobie!

Tarnobrzeg, 8.05.2013 r.

Ptak

*Ptak o zranionych skrzydłach
nie może fruwać i śpiewać.*

*Który lekarz uleczy rannego ptaka,
żeby mógł fruwać wysoko
i radośnie śpiewać.*

*Czasami takiego ptaka przypomina człowiek,
który na swojej drodze życia
napotyka kłody i przeszkody
raniące jego duszę i ciało
i trzeba zrobić wszystko, żeby je usunąć,
by mógł iść naprzód z podniesioną głową
i jasnym wzrokiem.*

Tarnobrzeg 2.06.2013 r.

KRYSTYNA BĘCZKOWSKA

– z wykształcenia nauczycielka, poetka, prozautorka, krytyk literacki, instruktorka ZHP, animatorka kultury. Jako poetka debiutowała na łamach „Tygodnika Kulturalnego”. Poza kilkoma tomikami poezji dla dorosłych opublikowała również utwory dla dzieci, monografie, licz-

ne rozprawy i artykuły naukowe dla nauczycieli, wychowawców, bibliotekarzy, studentów polonistyki i rodziców. Jest laureatką Nagrody specjalnej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdana Zdrojewskiego w uznaniu zasług dla kultury polskiej (2010), Nagrody Rzeszowskiego Oddziału Związku Literatów Polskich za całokształt twórczości poetyckiej i eseistycznej (2012), Nagrody Prezydenta Miasta Tarnobrzega Jana Dziubińskiego (2003). Odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi (1981) i Złotą Odznaką ZNP (1992). W 2010 r. otrzymała Odznakę Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego za 50-letnią przynależność do ZNP.

Prezentuje: **ADAM JANIEC**

Półka z książkami

William P. Young jest znany z jednej książki, która była bestsellerem dziennika „New York Times”. A cóż w tym nadzwyczajnego, ktoś zapyta. Otóż jest to sensacyjna informacja z jednego powodu: ten amerykański dziennik ma profil liberalno-lewicowy, a „Chata” (bo o tej książce mowa) jest o relacjach człowieka z... Bogiem. Co takiego jest w tej powieści, że znalazła uznanie u osób, dla których sfera duchowa nie istnieje? Bohaterem książki jest pięćdziesięciokilku-letni Mackenzie Phillips – szczęśliwy mąż Nan i ojciec pięciorga dzieci. Rodziną sielankę przerywa tragiczne wydarzenie. Podczas wakacji zostaje uprowadzona i zamordowana najmłodsza, 6-letnia, córeczka Maca i Nan – Missy. Ciało dziewczynki nie odnaleziono. Po upływie kilku lat mężczyzna znajduje w skrzynce pocztowej dziwny list otrzymany od „Taty” (tak o Bogu mówi żona Maca). Znajduje się w nim prośba o przyjazd bohatera do chaty. Miejsce spotkania jest bardzo bolesne dla rodziny Phillipsów, bowiem w tej właśnie chacie znaleziono zakrwawioną sukienkę Missy. Co się wydarzy podczas tego spotkania? Kogo Mac tam znajdzie? Zapraszam do lektury.

Poleca: **AGNIESZKA JANDA**

KALENDARIUM

1.01 – Światowy Dzień Pokoju.

4.01.2004 r. – Zmarła **Dorota Terakowska** (ur. 1938 r.), pisarka, dziennikarka, autorka powieści fantasy m.in. *Tam gdzie spadają anioły*, psychologiczno-oby- czajowych m.in. *Poczwarka*.

8.01.1894 r. – Urodził się św. **Maksymilian Maria Kolbe** (zm. 1941 r.), święty Kościoła katolickiego, franciszkanin, zmarł śmiercią męczeńską w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu-Brzezince, ofiarowując się na śmierć za współwięźnia.

8.01.1884 r. – Urodził się **Kornel Makuszyński** (zm. 1953 r.), powieściopisarz, poeta, felietonista, krytyk teatralny, autor m.in. cyklu historyjek o przygodach Koziółka Małotka i małpki Fiki-Miki, powieści dla dzieci starszych i młodzieży, m.in. *O dwóch takich, co ukradli księżyc*, *Awantura o Basię*, *Szatan z siódmej klasy*, *Szaleństwa panny Ewy*.

15.01.1869 r. – Urodził się **Stanisław Wyspiański** (zm. 1907 r.), dramaturg, poeta, malarz, reformator teatru, największy obok romantyków twórca polskiego dramatu, autor m.in. *Wesela*, pierwszy inscenizator *Dziadów* A. Mickiewicza.

17.01.2004 r. – Zmarł **Czesław Niemen** (ur. 1939 r.), piosenkarz i autor tekstów wielu znanych piosenek, m.in. *Dziwny jest ten świat*, twórca muzyki instrumentalnej, filmowej, teatralnej.

21.01.1874 r. – Urodził się **Wincenty Witos** (zm. 1945 r.), polityk, działacz ruchu ludowego, prezes Polskiego Stronnictwa Ludowego, trzykrotny premier Rzeczypospolitej Polskiej.

21.01. – **DZIEŃ BABCI**, święto obchodzone w Polsce od 1964 roku.

22.01 – **DZIEŃ DZIADKA**, święto obchodzone w Polsce od lat 80. XX wieku.

24.01.1934 r. – Urodził się **Stanisław Grochowiak** (zm. 1976 r.), poeta, prozaik, dramaturg.

Nie(dobre) kino według Rafała Kaplity

FILMOWY REMANENT 2013

Kolejny rok praktycznie za nami. I jak to zwykle bywa, to idealny czas na podsumowanie pewnego etapu. W pierwszym momencie pomyślałem, że podsumuję filmowe DOKONANIA 2013 r., ale po chwili doszedłem do wniosku, że tak naprawdę nie ma czego podsumowywać...

W kinie zakochałem się już w dzieciństwie, filmową pasję rozwijałem natomiast na studiach. Uczylem się o nim, ale i oglądałem niezliczone ilości filmów. Filmów naprawdę wyjątkowych, klasyków i nieznanych perełek. Kolejne lata przyniosły mi pracę w kinie, w którym od dobrych już kilku lat istnieję do dziś. I ten czas właśnie, kiedy poznawałem kino niejako od kuchni, ale jednocześnie byłem na bieżąco z repertuarem sprawił, że dostrzegłem coś, czego nie widziałem do tej pory. Pewnego rodzaju szybką degrengoladę jakości filmów, które w kolejnych miesiącach pojawiały się na wielkim ekranie. Do kina od zawsze praktycznie mogłem chodzić za darmo, a mimo to coraz częściej wybierałem telewizor. Jakby dla bezpieczeństwa, że w przypadku wyjątkowo słabego filmu będę mógł go po prostu wyłączyć i np. pójść spać. Kiedyś nie wyłączyłem filmu w trakcie oglądania ani razu, nigdy też nie wyszedłem z kina w trakcie seansu. Dziś czasem nie potrafię się od tego powstrzymać.

Rok 2013 przyniósł kilka ciekawych tytułów. Można było obejrzeć „Układ zamknięty”, „Kapitana Philipsa”, „Grawitację”, ostatnio podobał mi się też bardzo „Labirynt”. Ale pośród tych kilku, może kilkunastu filmów był niesamowicie duży odsetek filmowych rozzarowań, filmów, które wiele po sobie obiecywały, a finalnie okazywały się puste i przereklamowane (choćby „Adwokat” Ridleya Scotta). Była też masa komiksowych gigantów, które już dawno mi się opatrzyły. Przyzwyczaiły do tego, że oprócz tego, że wyglądają, to niewiele za sobą niosą. Z tych właśnie tytułów jak kolejny „Iron Man”, „Thor 2” czy „Pacific Rim” już nie wychodziłem z kina. Z nich rezygnowałem zupełnie i jako kinoman z wielkim stażem mogę Państwu powiedzieć, że nawet nie wiem czy były dobre. Może tak, ale prawdopodobnie jednak nie. Wystarczy zresztą poczytać opinie. Czy rok 2013 czymś zaskoczył? Jeśli tak, to w negatywny sposób; komediami, które są coraz głupsze, a wręcz debilne, filmami, które przekraczały granice już dawno przekroczone. Niesmacznymi scenami seksu (również tego gejowskiego) i porażającą brutalnością, również, co bardzo istotne dla kogoś takiego jak ja, nieprofesjonalnością wykonania, partactwem, amatorszczyzną. Niesamowity odsetek filmów sprawiał wrażenie zrobionych przez kogoś, kto na rzeczy się nie zna, kto podjął się tematu dla pieniędzy albo odwrotnie – miał pieniądze, to zrobił film, pomimo, że się na tym nie znał.

Ten miniony już praktycznie rok przyniósł mi jednak ciekawe doświadczenie. Dzięki temu właśnie, że zapomniałem już wiele dawnych filmów mogłem, jakby na nowo, znów do nich powrócić. Na widok „Lotu nad kukułczym gniazdem” czy „Brzdąca” Chaplina cieszyłem się jak małe dziecko. Po latach przerwy oglądałem je jak za pierwszym razem. Dlatego też odnoszę nieodpartą wrażenie, że rok 2014 będzie dla mnie stał pod znakiem ODŚWIEŻANIA...

KRYSZYNA KIELAR

Mistrz Ortografii

W październiku 2013 r. w Zespole Szkół w Tyczynie zorganizowano Konkurs ortograficzny, którego celem było: rozwijanie zainteresowań kulturą i bogactwem języka polskiego, kształtowanie potrzeby i nawyku stosowania zasad ortografii, sprawdzenie własnej wiedzy i umiejętności ortograficznych. Patronat nad tym projektem sprawowała Dyrektor Szkoły - mgr **Agnieszka Chmiel**.

Adresatami konkursu byli uczniowie szkoły, którzy napisali tekst dyktanda wybrany przez komisję pt. „Lew salonowy”. Spośród 173 prac, w których popełniono najmniej błędów wybrano 24, a ich autorzy przeszli do II etapu. Do II etapu przystąpiło 14 uczestników. Tym razem tekst dyktanda pt. „Wymarzona podróż” był o wyższym stopniu trudności. Po sprawdzeniu i ocenie napisanych dyktand, komisja konkursowa w składzie: przewodnicząca - **mgr Krystyna Kielar**, członkowie: **dr Urszula Gruca-Miąsik**, **mgr Agnieszka Kaniuczak** przyznała: I miejsce - ex aequo **Andżelika Rydel** z klasy IIa i **Bartoszowi Kopaczyńskiemu** z klasy Ib. Otrzymali oni tytuł „**Mistrza Ortografii Zespołu Szkół w Tyczynie**”. II miejsce - **Sylwii Motowidło** z klasy IIb, III miejsca nie przyznano.

Pierwsza edycja „Konkursu ortograficznego”, która miała miejsce na początku nowego roku szkolnego, spełniła założone cele, wzbudziła zainteresowanie trudną polską ortografią, zwróciła uwagę na nowe powszechne błędy, które pojawiły się wraz z upowszechnieniem nowoczesnych środków informacji /tel. komórkowe, komputery/. Są nimi:

- uproszczenia w zapisie np. „odpłyną” zamiast „odpłynął”, „zaczą” zamiast „zaczął”,
  - brak stosowania znaków diakrytycznych np. „widze” zamiast „widzę”, „lubie” zamiast „lubię”,
  - mylenie zapisu „om”, „a”, „on”, „ę” np. „kapozytor” zamiast „kompozytor”.
- Uwagę należy zwracać również na inne wyrazy, które sprawiają trudności lub wywołują niepewność np.:
- nazwy mieszkańców kontynentów, państw, miast i wsi np. Europejczyk, Polak, ale - rzeszowianin,
  - stosowanie wielkich i małych liter w nazwach geograficznych, pisowni nazw instytucji, urzędów,
  - pisownia wyrazów złożonych, a szczególnie liczebników i przymiotników np. „dwudziestotrzyletni”, „jasnoróżowy”, „ciemnoniebieski”
  - pisownia części *nie* z różnymi częściami mowy.

Uświadomienie sobie, w każdym wieku, że możemy nie wiedzieć lub nie być pewni co do zapisu jest cenne, gdyż można sprawdzić i sięgnąć do aktualnego „Słownika ortograficznego”. Organizatorem konkursu była Krystyna Kielar, nauczyciel języka polskiego w Zespole Szkół w Tyczynie.

„Mistrzowie Ortografii Zespołu Szkół w Tyczynie” - Andżelika Rydel, Bartosz Kopaczyński i zdobywczyni II miejsca Sylwia Motowidło.

Poniżej zamieszczamy dwa teksty, które specjalnie dla Państwa przesłane zostały przez naszych Czytelników: Genowefę Szawarę i Waldmarę Bałdę. Autorom bardzo dziękujemy.

Genowefa Szawara

Legenda o Hermanie i radosnej Ludmile

Tekst ten został napisany w kwietniu 1974 r., w Hermanowej, w Studziance, gdzie jest znana w okolicy kaplica NMP ze źródełkiem. Jak doszło do powstania tej legendy? Coś się w dzieciństwie słyszało, fantazji dodało i powstała legenda, której wcześniej nigdzie nie zapisano. Współautorką tekstu jest Danuta Staniek (Rybka) z Tyczyny.

Legenda ta została napisana językiem, który jest stylizacją hermanowskiej gwary, ale do celów tej publikacji (aby czytelnik nie miał problemów ze zrozumieniem tekstu) tekst został zmieniony przez autora. Jednak niektóre wyrazy gwarowe pozostawiłam. Dlaczego? Gwara jest językiem równie pięknym, jak nasz narodowy język ogólnopolski i nie trzeba się jej wstydić. W potocznym mówieniu używamy jednak języka ogólnopolskiego, ponieważ wyrażenia gwarowe nie są już zrozumiałe dla większości społeczeństwa.

Dawno, dawno temu, kiedy Król Kazimierz, co go Wielkim potem nazwali, na łowy wielkie ze swoją zbrojną świtą w te strony przyjeżdżał, żył sobie lud, który krzywdy nikomu żadnej nie robił.

Wszyscy mówiali się tu jako te bracia i siostry rodzone. Jedna radość tu była i jedno szczęście tak wielkie, jakie tylko w Raju u Pana Boga nas czeka. Ale prawa panowały tu ciężkie i surowe, których nikt nie śmiał przekroczyć. Puszczę były tu nieprzebyte, a w nich siedziały dziki, wilki i borsuki. Wiosną kwiatki ładnie kwitły, a ptaki tak cudnie śpiewały, że oczy od zadumy same robiły się mokre. Lud tu żył prosty, dobry, jakiego dziś już nie spotkasz nigdzie, a pracowity jak ta pszczoła; każdemu dobrze życzący, spokojny; o oczach szczerych, siwych, jak to niebo lub te żabie oczka (niezapominajki) na łące.

I zdarzyło się, że Król nasz, pan największy po Mieszku, Chrobrym, co z Piastów ród swój wiedli, w cha-

cie małej i nędznej tu na nocleg się zatrzymał. A że kochał się mocno w rycerzach dzielnych i nieustraszonych, więc wielką ich switę wiodł ze sobą, aby mógł jej widokiem wciąż się cieszyć. Toteż po chałupach tych swoich rycerzyków rozesłał, gdzie w prostocie wielkiej przez chłopów byli przyjmowani.

Zabiegali przeto młodzieńcy o łaskę królewską i każdy starał się wstawić czynem dzielnym. Więc nie tylko na boje wielkie z Królem chodzili, ale i nie omijali żadnej sposobności, która by ich imię wstawić mogła. Chociaż w tych swoich pałacach zabawy dworskie, a wspaniałe urządzali, to i na łowy chętnie w te strony przyjeżdżali.

A między nimi był rycerzyk młody, a wysmukły jak ta palica (kij - cienki, mocny i długi), ale tak silny, że wszyscy się temu dziwowali. I chociaż niepolskiej krwi to był rycerz, bo z Moraw, ale z rodu wielkiego, a do naszego Króla przybył w jakimś tam poselstwie. Więc wszyscy w poważaniu wielkim go mieli i pierwszeństwo mu oddawali, księciem nazywając, jako że godnym tego był, bo sławę i honor rycerski cenil ponad wszystko.

Ale choć był tak cudny (piękny) i bogaty, to nie zasnął on szczęścia w życiu, ani miłości żadnej. Hermana imię nosił i taki smutek w oczach, jakby mu rodziców w dzieciństwie zabrakło. I zdarzyło się, że podczas łowów wielkich przez dzika wielce poturbowany (okaleczony) został i ledwie zipał (żył) od ran wielkich.

Toteż frasował się wielce Pan nasz miłościwy o życie miłego mu rycerzyka i gościa i jakże bolał srodcze, że go w domu kmiecia jednego, wielkiego, jak na owe czasy musiał zostawić.

W boleściach wielkich, nic o bożym świecie nie wiedząc, niejedną dobę Herman w łożu swym przeleżał zanim się z choroby i ran głębokich wylizał (wyleczył). A byłby już i umarł nieborak, gdyby nie ta tro-

ska córki tego kmiecia, u którego leżał. Piękna to była dziwa, że drugiej takiej i na dworze królewskim by nie znalazł. Ponoć sam Król nazwał ją Ludmiłą, aby kochała swój lud. Wtedy szedł na Ruś, a zatrzymał się tu, aby spocząć.

I chodziła ona koło rycerza, to ziółka, to maści wszelakie mu podtykając, a starając się o niego jak o rodzzonego brata albo i ojca. Tak swoim staraniem, chodzeniem, a urodą swoją pszenicznowłosą, zawojowała serce rycerza, który to świata poza nią już nie widział. On blondyn wysmukły jak ta topola, o pogodnych oczach, a ona tylko kapkę inna była, bo jej oczy były jak te bławaty, duże i radosne jak słońce w południe.

I chodzili oni sobie razem nad stawy wielkie, nad bystre potoki i w krzaki (zagajniki), w oczka rozgrzane sobie zacierając, jako te dwa ptaszki, i słówka wielkie, a obietnice sobie szepcząc. No, i umyślał sobie pan wielki z kmiecią córką się ożenić. Przeto padł przed nim na kolana, aby o córkę i o rodzicielskie błogosławieństwo poprosić. Ale jej ojciec, że to był Polak rodowity i wielce w sobie zadufał, to za Niemca dać ją nie chciał, więc go jak tego psa od nóg odpędził, słów obelżywych nie szczędząc, i z trudem z chałupy wygnał.

Lecz kto kochania wielkiego znał, to wszystkiemu zaradzi. Przeto Herman nocą powrócił, dziewczkę porwał i z nią w lasy ubieżał (uciekł). A że po chorobie był i mocy wielkiej już nie miał, a i szkapę miał lichą, to i spoczywać często musiał. Noce były ciche i gwiazdne, a słowiki tak cudnie śpiewały, a zewsząd pachniało od kwiecia (od kwiatów) wszelkiego, gdy oni tak przytuleni do siebie siedzieli.

Ale tej pamiętnej nocy sen ich ogromny zmorzył. W spaniu o świecie Bożym i niebezpieczeństwie zabyli (zapomnieli). Więc ojciec tej dziewczki z drugimi chłopami ich naszli i srodcze poturbowali Hermana, na pastwę wilkom porzuciwszy. A dziewczkę do chałupy zabrał i litości, ani ojcowskiego serca już dla niej nie miał.

A prawa wtedy takie były, że za występki taki do słupa się występna i niegodziwą dziewczkę wiązało, z szat ją obnażając, bo lud ten był jeszcze nieokrzesany, chociaż już w nowej wierze i ochrzczony ową to wodą święconą.

Wiklinami w trójnasób splecionymi nagie ciało Ludmiły sieczono mocno, aż krwią spłynęło. Aż dziw, że od tych razów strasznych dziew-

ka od razu nie padła. Jenó po czasie obłąkania dostała od bólu wielkiego i rozpacz. A rozpacz jej była tak wielka, że miejsca na ziemi tak cudnej znaleźć sobie już nigdzie nie mogła, więc po polach i lasach tylko chodziła, raz po raz imienia lubego sobie Hermana wzywając. Tak też umyśliła sobie skrócić swoje cierpienie i na życie swe nieszczęsna się targnęła. Nad jezioro pobięła, jakie w owe czasy w Żabiaku było. Tu na kolana padła wśród kwiatów i w boleści wielkiej w nie się rzuciła.

A płakał za nią bardzo sługa wierny, a jej matka i ojciec tylko w skrytości. Ciało pani swej potajemnie z jeziora wyłowił i godnie, jak przystało w miejscu, które dziś Babim Dołem nazywamy, pochował.

Lecz Herman na pastwę losu zostawiony, nie zginął, bo go kupcy ciągnący ze Wschodu przy królewskim szlaku znaleźli. A poznawszy po mowie, że jest z zacnego rodu, za obiecaną zapłatę hojną, piecze i staranie nad nim mieli, tak że do zdrowia prędko doszedł i do domu swojego powrócił.

Jednak nie wyżył się myślą jedną - o swojej pięknej i radosnej Ludmile, bo w sercu jej obraz wciąż nosił. Przeto zebrał wielką kupę zabijaków dzielnych z Moraw całych, bo poważanie wielkie u nich miał. A gdy przybył do niego ten pacholik, co świadkiem śmierci jego ukochanej był, więc w te pędy w puszcze przepaśne (przymiotnik od wyrazu przepaść) wyruszył do tej miejscowości, co go hańbą okryła, i w poszukiwaniu tych, którzy srogi ból jego sercu już na zawsze zadali.

Gdy nagle spostrzegli mieszkańcy zbrojną kupę rycerzy, nadciągającą z hukiem i krzykiem wielkim, to w strasznym popłochu schronili się w miejsce jedno, co trudne do zdobycia było, by tam pożogę przecześć. Ale na nic to się zdało, gdyż zemstą pałającą książkę Herman i tak ich wyśledził i wybił wszystkich, ostawiwszy tylko te dziewice, co się jego pachółkom spodobaly. A ci z dopustu Bożego wnet ślub wzięli i dzieci wkrótce wielu (dużo) mieli, pozostawszy już tu na zawsze.

Herman długo nad mogiłą Ludmiły płakał, a że panem był wielkim i poddanych miał wielu, przeto wrócić musiał w swe strony. A że ukochał mocno pachółka tego, co mu przywiązanie wielkie okazał, przeto wieść tą na własność mu podarował, a ten wdzięczność okazując panu łaskawemu, za to że go uczynił tak bogatym, nazwał ją Hermanową.

(wald)

Wygrzebany z niepamięci

Pożytecznym zajęciem bywa zagłębienie do książek, których – jeśli tak wolno nazwać – termin przydatności dawno minął: zdarza się (i to całkiem często) natrafić na wiadomości cokolwiek zaskakujące. Ot, grzebiąc w przedwojennym „Czy wiesz kto to jest?” można odnaleźć biogram tyczynianina; jak się wydaje – niezbyt trwale zapisanego w historii miasta, którego nazwę nosił w metryce.

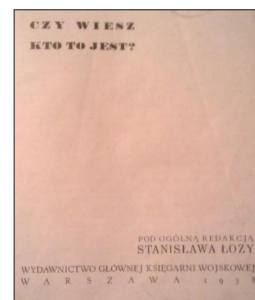
Julian Beck otóż – zamieszkały w roku wydania książki, czyli 1938, w Brzeżanach przy ul. gen. Iwaszkiewicza (numer telefonu 21) – był jednym z cichych bohaterów okresu walk o niepodległość Polski. Urodzony 10 grudnia 1885 r. w Tyczynie, syn Brunona i Karoliny z Pacześnych, absolwent gimnazjum w Rzeszowie i seminarium duchownego w Przemyśle, student Uniwersytetu Jagiellońskiego (prawo i teologia), zasłużył sobie na miejsce w tym spisie znaczących osobistości długoletnią pracą pedagogiczną.

Zanim jednak doszedł do wyróżniającej go z ogółu pozycji zawodowej, miał całkiem bogaty życiorys. W latach szkolnych należał – i czynnie w nich działał – do uczniowskich kółek samokształceniowych, po maturze (w latach 1904-1908) pracował w Malawie, łącząc codzienne obowiązki ze studiami uniwersyteckimi. Wielką Wojnę (w tamtych czasach nikt światowych konfliktów zbrojnych jeszcze nie numerował, za wszystko wystarczało określenie Wielka Wojna) przeżył w mundurze, służąc jako sanitariusz w armii austriackiej. W 1916 r. został snadź zwolniony z szeregów, gdyż osiadł w Samborze – by w 1918 r., w czasie walk z Ukraińcami, organizować pomoc dla żołnierzy polskich, za co dwukrotnie stawiany był przed ukraińskim sądem.

Już podczas pierwszej pracy, w Malawie, Beck dał się poznać jako społecznik. Zakładał we wsiółko rolnicze, kasę samopomocową (wedle wzorca, nakreślonego przez **Franciszka Stefczyka**), straż ogniową, mleczarnię – podobną działalność rozwijał w Samborze, gdzie zainicjował stworzenie, a następnie prowadził spółdzielnię rolniczą, zajmował się administrowaniem parafią, uczył w szkole powszechnej religii.

Kiedy odrodzone państwo okrzepło po zakończeniu wojny z bolsze-

wikami, Julian Beck objął posadę we Lwowie: został kierownikiem referatu w Kuratorium Szkolnym. Stanowisko to pia-

stował przez dwa lata. Co robił później – nie wiadomo; pewne jest, że w 1929 r. został inspektorem szkolnym w Jarosławiu, a w następnym roku przeniósł się do Brzeżan (skąd pochodził, tak nawiasem, późniejszy marszałek i naczelny wódz **Edward Śmigły-Rydz**). W miasteczku tym rozwinął skrzydła: był założycielem koła Towarzystwa Szkoły Ludowej i prezesem jego zarządu, wiceprezesem Polskiego Czerwonego Krzyża (i zarazem prezesem oddziału kół młodzieżowych PCK), prezesem zarządu Komitetu Obwodowego Towarzystwa Popierania Publicznych Szkół Powszechnych. Za tę aktywność otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi.

To wszystko, co można znaleźć na temat urodzonego w Tyczynie społecznika w kompendium biograficznym, zestawionym pod ogólną redakcją **Stanisława Łoży**. A może ktoś z tyczynian potrafi uzupełnić życiorys nietuzinkowego przecież rodaka?

Pewien indiański chłopiec zapytał kiedyś dziadka:

- Co sądzisz o sytuacji na świecie?

Dziadek odpowiedział:

- Sytuacja na świecie przypomina to, co dzieje się w moim sercu. Tu toczy się walka dwóch wilków. Jeden jest pełen złości i nienawiści. Drugiego przepełnia miłość, przebaczenie i pokój.

- Który zwycięży? - chciał wiedzieć chłopiec.

- Ten, którego karmię - odrzekł na to dziadek.

Autor nieznany

Odwaga pomaga

Pod takim hasłem grupa 38 niepełnosprawnych dzieci (do 18. roku życia) z Podkarpacia, wraz z rodzicami i opiekunami, realizowała projekt, który otrzymał dofinansowanie w kwocie 32 tys. zł z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie, ze środków finansowych PFRON.

W ramach zadania miał miejsce wyjazd dzieci do Ustrzyk Dolnych oraz warsztaty plastyczne.

W Ustrzykach, w ośrodku Viking, przebywaliśmy w dniach 17-24.08.2013 r. w grupie 25 dzieci niepełnosprawnych wraz z opiekunami, koordynatorem projektu i wolontariuszem. Tu pod okiem artystów przeprowadzono cykl warsztatów motywacyjno-instruktażowych. W ośrodku odbył się warsztaty artystyczne i plastyczne (m.in. batik, skóroplastyka, malowanie na szkle, płaskorzeźba, rzeźbienie w drzewie lipy, plecionkarstwo). Autorzy 5 najciekawszych prac zostali nagrodzeni drobnymi upominkami. Warsztaty przyrodnicze odbył się w Muzeum Przyrodniczym Bieszczadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Dolnych, w Mucnej (zagroda pokazowa żubrów) oraz w Tarnawie (torfowiska). W pracowni ceramiki **Carpe Diem Zbigniewa Przytuliskiego** w Jankowcach mieliśmy okazję popracować z gliną na warsztatach ceramicznych. Zajęcia poprzedziła prezentacja nt. metod wytwarzania naczyń z formy oraz ręcznie z plastów gliny, metod szklwienia, suszenia i wypalania prac. Umiejętności pływania dzieci wraz z opiekunami mogły doskonalić pod okiem instruktorów w ustrzyckim zespole basenów **Delfin**.

Warsztaty plastyczne zostały zorganizowane dla 10 dzieci niepełnosprawnych i ich opiekunów. W świetlicy Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Tyczynie dzieci uczył się wykonywać kompozycje kwiatowe ze sztucznych roślin oraz zdobiły przedmioty techniką decoupage. Natomiast w Domu Kultury w Rakszawie odbył się warsztaty z filcu oraz warsztaty tkackie (dzieci na ramce tkwały bransoletkę albo mały kilimek). Realizacja projektu zakończyła się dużym sukcesem. Dzieci nawiązały kontakty z rówieśnikami. Grupa dobrze się poznała i mimo chorób i niepełnosprawności, każdy tryskał dobrym humorem. Rodzice i opiekunowie zaś wymienili się doświadczeniami i radami dotyczącymi codziennej opieki nad podopiecznymi. Powstały śmiałe plany i propozycje działań w ramach nowych projektów.

Sukcesy karateków z Borku Starego

W dniu 30 listopada br. w Rzeszowie odbył się **III Otwarty Puchar Polski Juniorów w Ju-Jitsu Karate i Combat Aikido Polskiej Federacji Budo** zorganizowany przez prezesa **Wiesława Kisiela** (7 Dan).

W zawodach wzięli udział zawodnicy z Borku Starego z klubu **Fighter Team**, którego instruktorem jest **Tomasz Janik**.

Poziom umiejętności przedstawiony przez zawodników był bardzo wysoki, ale pomimo tego do Borku wróciliśmy z dwoma medalami. **Paulina Janik** zdobyła srebrny medal (II miejsce) w kategorii kata z bronią młodzik-młodszy, a **Tomasz Nowicki** brązowy medal (III miejsca) w kategorii grappling-młodzik.

Naszym zawodnikom gratuluję i życzę dalszych sukcesów sportowych oraz wytrwałości na treningach.

Po angielsku...

15 listopada 2013 r. w Zespole Szkół w Tyczynie odbył się Szkolny Konkurs Wiedzy o Krajach Anglojęzycznych. W konkursie wzięło udział 35 uczniów klas z I-III. Zagadnienia obejmowały wiadomości dotyczących: historii, polityki, kultury, geografii i literatury krajów obszaru anglojęzycznego.

Największą wiedzę wykazały się: **Jolanta Kowaliło** z kl. II b, która zajęła **I miejsce**, **Luiza Ochalik** z kl. III a, która zdobyła **II miejsce** i **Joanna Salwiak** z kl. III b, zdobywczyni **miejsca III**. Zwycięzczyniom gratulujemy. O sukcesach uczniów informują panie:

Ewelina Pleśniak
i **Agnieszka Kaniuczak**

Od lewej: J. Kowaliło, L. Ochalik i J. Salwiak

HALINA KIELICH

Sukcesy Katarzyny

Uczennica naszej szkoły **Katarzyna Lisowicz** odnosi kolejne wspaniałe sukcesy w sportach obronnych. W dniach 26-27.10.2013 r. w Miłkowie k. Katowic odbyły się mistrzostwa: *Otwarty Puchar Europy Kong Sao*. Był to turniej różnych odmian sztuk i sportów walki o rodowodzie azjatyckim. W zawodach wzięło udział około 260 zawodników z pięciu państw Europy Środkowej (Ukrainy, Słowacji, Węgier, Czech i Polski). Kasia trzykrotnie stanęła na podium, zajmując: I miejsce w kategorii *synchron kata* seniorzy oraz dwa II miejsca w *kata z bronią* (seniorki) i w walkach senierek *semi contact* (do 55 kg).

Serdecznie gratulujemy!

...i siatkarzy z Tyczyna

Sukcesem zakończyli tegoroczne rozgrywki, w ramach Licealiady, nasi siatkarze. Pojechaliśmy do Błażowej, aby powalczyć w rozgrywkach na szczeblu powiatu i przywieźć kolejny puchar dla szkoły. A panowie dostarczyli nam wszystkich możliwych emocji, jakich można oczekiwać na turnieju siatkarskim. Były więc fantastyczne ataki i obrony, gra o wszystko w tie breaku z LO Błażowa, serie świetnych zagrywek i walka o każdy punkt. Wyszliśmy z grupy, wygraliśmy z LO Dynów, ale w spotkaniu finałowym zabrakło trochę szczęścia i pewnie kondycji – graliśmy 4 mecze z rzędu. Prawdziwym bohaterem całego turnieju był nasz siatkarz **Bartek Urbanik** - zagrał rewelacyjnie i to dzięki jego postawie osiągnęliśmy ten znakomity wynik. A oto reprezentanci ZS Tyczyn: **B. Urbanik, P. Wisz, R. Barć, G. Macko, S. Kmiołek, D. Bogusz, M. Bucznia, D. Kaniowski, M. Zięba, K. Ćwik, P. Ziaja, P. Paszko**.

MAŁGORZATA SOCHACKA

Przyszli policjanci

Uczniowie klas policyjnych LO w Tyczynie realizują cotygodniowe zajęcia z edukacji ogólnopolicyjnej oraz uczestniczą w dodatkowych zajęciach pozaszkolnych. W tym roku szkolnym mogli wziąć udział w szkoleniu strzeleckim z broni pneumatycznej oraz broni kulowej długiej i krótkiej. Szkolenia odbywały się pod opieką instruktorów, a młodzież zapoznała się z zasadami bezpiecznego posługiwania się bronią, różnymi rodzajami broni i amunicji oraz obsługą broni. Wszystkie klasy uczestniczyły w zajęciach w Sądzie Rejonowym. Udział w rozprawach pozwolił uczniom na zapoznanie się z zasadami postępowania sądowego. Sędziowie prowadzący rozprawy wyjaśniali różne kwestie proceduralne. Młodzież mogła zweryfikować wiadomości teoretyczne z prawa karnego i procesowego z praktyką. Uczniowie brali również udział w zajęciach w Zakładzie Karnym w Rzeszowie – Załężu, gdzie zapoznali się ze strukturą i funkcjonowaniem systemu penitencjarnego w Polsce. W programie zajęć było również spotkanie z funkcjonariuszami służby więziennej oraz z osadzonymi. W szkole kilkakrotnie gościli funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji, którzy przeprowadzali warsztaty z zakresu przestępczości nieletnich.

W s z y s t -
kie te dodat-
kowe zaję-
cia pozwalają
uczniom zdo-
być dodatko-
we wiadomo-
ści i umiejęt-
ności przydat-
ne w codzien-
nym życiu.
Oferta zajęć
pozalekcyj-

nym uzupełnia „policyjne czwartki”, w czasie których na lekcjach prowadzonych przez policjantów uczniowie zapoznają się z prawem karnym, elementami szkolenia zawodowego policji, technikami samoobrony, zasadami udzielania pierwszej pomocy oraz innymi zagadnieniami związanymi z funkcjonowaniem służb mundurowych.

W drugim semestrze roku szkolnego kontynuowane będą zajęcia w Sądzie Rejonowym oraz zajęcia strzeleckie. Uczniowie pojadą także na zajęcia do Szkoły Policji w Katowicach oraz zapoznają się z funkcjonowaniem Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Planowany jest również wyjazd do Komendy Głównej Policji oraz Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Dodatkowe zajęcia odbędą się również w ramach współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Rzeszowie.

Numer 1. Głosu Tyczyna

- ukaże się z datą **26.01.2014 r.**
- termin składania tekstów upływa: **14.01.2014 r.**

Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji: **glostyczyna@tyczyn.pl** lub składać osobiście w siedzibie redakcji: **Urząd Miejski w Tyczynie, pok. 24.**

OGŁOSZENIA

Angielski. Tel. 605-990-416

Wydzierżawię mieszkanie (pokój, kuchnia).
Tel. (17) 22-19-476

Sprzedam działki w Tyczynie, Osiedle i ul. Leśna, pow.
od 12 do 57 arów. Tel. 667-260-442

Sprzedam działkę budowlaną 19 arów lub 10 arów przy
drodze asfaltowej Hermanowa - Czerwonki. Warunki za-
budowy, prąd i gaz na działce, spokojne miejsce, 7 km
do granicy z Rzeszowem. Cena do uzgodnienia.
Tel. 604-053-326.

**Bank Spółdzielczy
w Tyczynie**

KREDYT BEZPIECZNY PARASOL

- kwota kredytu od **500,00 zł** do **40.000,00 zł**
- oprocentowanie stałe od **5%** do **6%** w skali roku
- okres kredytowania od **12 miesięcy** do **24 miesięcy**
- rata miesięczna równa **428,00 zł***
- specjalne warunki dla posiadaczy ROR

Dla pierwszych 30 Klientów parasol gratis!

ul. Mickiewicza 6, 36-020 Tyczyn
tel. (17) 221 92 10
fax (17) 230 22 33
www.bstyczyn.pl

* Warunki dotyczą kredytu Bezpieczny Parasol dla kwoty 5.000,00 zł. RRSO na dzień 21.10.2013 r. dla reprezentatywnego przykładu wynosi 18,74% dla całkowitej kwoty kredytu 5.000,00 zł, spłaconej w 12 ratach miesięcznych równych - 428,00 zł. Stopa oprocentowania kredytu 5% w stosunku rocznym. Całkowita kwota do zapłaty wynosi 5.445,81 zł, w tym odsetki - 136,68 zł, prowizja przygotowawcza - 2%, prowizja za udzielenie kredytu - 2% oraz ubezpieczenie kredytobiorcy - 109,13 zł. Przedstawione informacje mają jedynie charakter orientacyjny. Ostateczna wysokość wszystkich kosztów związanych umową jest uzależniona od warunków umowy oraz rodzaju i zakresu usług dodatkowych. Stan na dzień 21.10.2013 r.

OGŁOSZENIA

Do wynajęcia lokal handlowy. Tel. (17) 22-19-476

Lokal handlowy do wynajęcia. Tel. (17) 22-19-476

Zapraszamy do naszych placówek

Centrala

Bank Spółdzielczy w Tyczynie
ul. Mickiewicza 6, 36-020 Tyczyn
tel. (17) 22 19 210, (017) 22 19 512 fax (17) 23 02 233
e-mail: sekretariat@bstyczyn.pl

Bankomat 24h

Godziny otwarcia: od poniedziałku do piątku od godz. 7:30 do 16:30

Oddział Banku w Chmielniku

Chmielnik 50, 36-016 Chmielnik
tel. (17) 22 96 634, (017) 22 96 639

Bankomat 24h

Godziny otwarcia: od poniedziałku do piątku od godz. 7:30 do 15:30

Filia nr 1 w Rzeszowie

ul. Budziwojska 327, 35-317 Rzeszów
tel. (17) 23 02 420

Bankomat 24h

Godziny otwarcia: poniedziałek od godz. 7:30 do 15:00
od wtorku do piątku od godz. 8:30 do 16:00

Filia nr 2 w Rzeszowie

ul. M. Konopnickiej 18, 35-317 Rzeszów
tel. (17) 852 28 07

Godziny otwarcia: od poniedziałku do środy od godz. 8:00 do 15:45
od czwartku do piątku od godz. 9:30 do 17:15

Filia nr 3 w Rzeszowie

ul. Asnyka 2, 35-001 Rzeszów
tel. (17) 852 15 39

Bankomat 24h

Godziny otwarcia: od poniedziałku do piątku od godz. 9:00 do 16:45

Punkt Kasowy w Błędowej Tyczyńskiej

36-017 Błędowa Tyczyńska 48
tel. (17) 22 96 640

Godziny otwarcia: od poniedziałku do piątku od godz. 7:00 do 15:00

Punkt Kasowy w Borku Starym

36-020 Borek Stary 84
tel. (17) 22 98 812

Godziny otwarcia: od poniedziałku do piątku od godz. 7:30 do 15:30

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik. Redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelny, **Zofia Matys**, **Agnieszka Gulak**, **Ewa Kocur**, **Elżbieta Domino**, **Agnieszka Janda**, **Adam Janiec**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl

Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa Urzędu Miejskiego w Tyczynie. **Druk:** Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. (17) 22-99-345. Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrzenia ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

Z Uroczystości 40-lecia Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica w Tyczynie

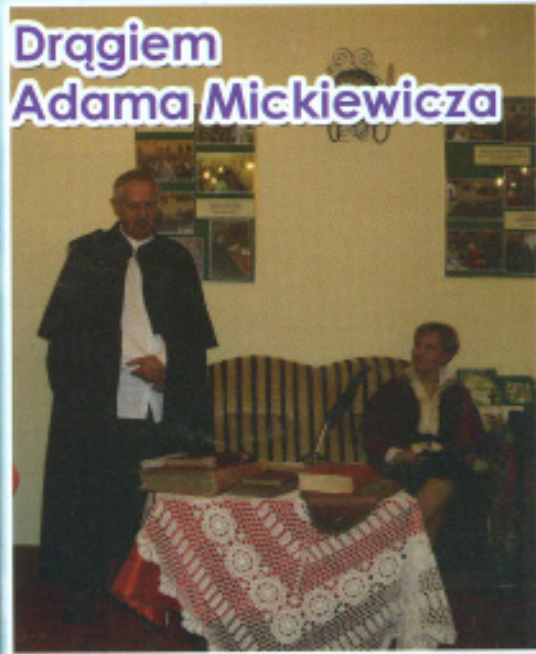

**Spotkanie z Czesławem
– kolekcjonerem „Pana Tadeusza”**

**Dragiem
Adama Mickiewicza**

Dzieci z Przedszkola Sióstr Dominikanek z wizytą w Bibliotece

Biedronki

Krasnoludki

Pszczółki

**Bibliotekarze i Miś Puchatek z wizytą w Przedszkolu
Sióstr Dominkanek**

